

ChristenUnie

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2014-2018

ALMELO

Definitieve versie 1 december 2013

 Geef geloof een stem

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. BETROUWBARE OVERHEID.....	5
1.1. De gemeente, dat zijn we samen	5
1.2. Veiligheid.....	9
1.3. Financiën	12
2. GEZONDE SAMENLEVING	15
2.1. Samen zorgen	15
2.2. Werk en inkomen	23
2.3. Onderwijs	26
2.4. Cultuur, sport en recreatie	28
3. DUURZAAM WERKEN, WONEN, LEVEN.....	31
3.1. Economie en landbouw	31
3.2. Goed wonen en werken	35
3.3. Mobiliteit.....	38
3.4. Energie, klimaat en milieu	41
Onze visie op Almelo in 2018	45
Kandidatenlijst.....	47

Inleiding

ChristenUnie, partij van de samenleving

Deze verkiezingen gaan over mensen. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht op de school om de hoek, de wijkverpleegkundige, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons en onze manier van samenleven.

Wij geloven dat mensen geschapen zijn door God en dat Hij ons aan elkaar gegeven heeft om samen te leven. Wij geloven dat mensen meer zijn dan alleen maar consumenten. Het gaat in het leven om veel meer dan geld en bezittingen. Mensen willen niet alleen maar een betaalbaar huis, maar verlangen ook naar geborgenheid en veiligheid en bovenal naar een zinvol leven. Wij willen niet alleen een baan met salaris, maar ook waardering en mogelijkheden om onze talenten te ontplooiën in dienst van die ander. We willen niet alleen een overheid die op de centjes let, maar ook een samenleving waarin we ruimte krijgen, gehoord worden en waarin zwakkeren beschermd worden.

Wij willen geen samenleving waarin ons verteld wordt wat we moeten denken en doen, maar willen vrijheid om zelf verantwoordelijkheid te nemen en van daaruit eigen keuzes te maken. We willen een wereld waarin we omzien naar elkaar. Een wereld die leefbaar blijft, ook voor onze kinderen.

Geef geloof een stem

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christenen inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. Het gaat ook over het handelen van mensen in tijden van crisis en het kiezen van de juiste weg daarin. Die weg gaan zal soms betekenen dat het anders moet dan het nu gaat. Dat is misschien niet altijd makkelijk, maar zeker niet vreemd. De God van de Bijbel is bepaald niet van de status quo en van het alles houden zoals het is.

De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft voor de toekomst. God heeft mededogen met deze wereld, houdt van ons en heeft een zwak voor het zwakke. Hij nodigt ons uit om in navolging van Jezus Christus die compassie handen en voeten te geven.

Dat motiveert ons om ons in te zetten, in het volle besef dat christenen in de politiek deel uit maken van een beweging van christenen die ook op tal van andere plekken in de samenleving hun geloof een stem geven. Die hun geloof niet bewaren voor de kerk of thuis, maar ervan uitdelen in de maatschappij. Die bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken voor een betere samenleving.

Wij geloven dat God dit van ons wil: *recht doen, trouw zijn, en nederig de weg gaan die God van ons vraagt* (Micha 6:8).¹

¹ Zie bijvoorbeeld ook Zacharia 7:9-10 (NBV): *Dit zegt de HEER van de hemelse machten: "Spreek eerlijk recht, wees goed en zorgzaam voor elkaar; onderdruk geen weduwen en wezen en ook geen vreemdelingen en armen, en wees er niet op uit om een ander kwaad te doen."*

ChristenUnie

De kracht van de samenleving

De ChristenUnie gelooft in de kracht van de samenleving, in zorg voor elkaar, in een cruciale rol van gezinnen, in een dienstbare en rechtvaardige overheid, in godsdienstvrijheid, in een duurzame economie en in een zorgvuldige omgang met Gods schepping.

De samenleving wordt in de eerste plaats gevormd door burgers zelf - in verbanden als gezinnen, verenigingen en geloofsgemeenschappen - en ook door (maatschappelijke) organisaties, scholen en bedrijven. God heeft ons aan elkaar gegeven. Samen nemen we verantwoordelijkheid, gaan verplichtingen aan en maken de samenleving leefbaar. Wij geloven dat mensen tot bloei komen wanneer ze echt samen leven en zich verantwoordelijk voelen - voor zichzelf, voor elkaar en voor hun omgeving - en ze dat actief handen en voeten geven.

Wij gaan bij de inrichting van de samenleving niet uit van regels en bureaucratie maar van mensen en hun mogelijkheden. Zij bepalen de kracht van de samenleving. Wij willen bouwen op het inzicht en de vakkundigheid van de verpleegkundige, de leerkracht, de agent en al die andere professionals. Zij staan voor hun taak en zij kunnen die verantwoordelijkheid aan. Daarnaast kunnen we niet zonder de vrijwillige inzet van burgers en bedrijven voor hun medemensen.

Samen het verschil maken

De ChristenUnie gaat bij de inrichting van het openbaar bestuur, de zorg, de woningcorporaties, het onderwijs en de politiezorg uit van de menselijke maat zodat burgers op lokaal niveau betrokken kunnen zijn: in wijken, buurten en dorpen.

Tallose mensen zijn actief in vrijwilligersorganisaties, sportverenigingen, kerken, helpen mee in de school van hun kinderen of het verzorgingshuis van hun ouders. Onbetaalde arbeid en vrijwilligerswerk zijn de smeerolie van de samenleving en verdienen als zodanig erkenning en respect. Zonder vrijwilligers is er voor veel eerdergenoemde sociale verbanden geen toekomst. De ChristenUnie is een bondgenoot van die mensen, een bondgenoot van de samenleving. Samen willen wij het verschil maken.

De ChristenUnie maakt ruimte voor de samenleving. Dus óók ruim baan voor bijzonder onderwijs, voor zorginstellingen met een eigen identiteit en voor christelijke organisaties in het welzijnswerk, zoals het Leger des Heils.

De ChristenUnie voelt zich aangesproken door de Bijbelse opdracht: *Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei.* (Jeremia 29:7)

De ChristenUnie is een partij van christenen voor alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Almelo. Doe met ons mee. Geef geloof een stem!

1. BETROUWBARE OVERHEID

Waar staat de ChristenUnie voor?

Bij de ChristenUnie staan niet de overheid of de markt centraal, maar de samenleving en de mensen daarin. De ChristenUnie wil investeren in de kracht van de samenleving. De ontwikkeling moet zijn: minder overheid, meer samenleving.

Wij verwachten niet alles van de overheid, maar ook niet van de markt. Wij zien overheid en samenleving als bondgenoten. De overheid stimuleert en ondersteunt mensen om hun eigen kracht, of samen-redzaamheid, in te zetten. De gemeente heeft als belangrijke taak de kracht die al aanwezig is in de samenleving te versterken. Als het aan de ChristenUnie ligt gooit de overheid niet zomaar verantwoordelijkheden 'over de schutting'. Dat gebeurt helaas wel te vaak. Bij ons staat de overheid naast mensen. Wij denken mee, stimuleren en ondersteunen waar nodig. Dit vraagt om maatwerk: de een heeft die ondersteuning sneller nodig dan de ander. En als mensen het echt niet zelf of samen met anderen kunnen, dan biedt de overheid een vangnet.

Wij geven de overheid niet te veel, maar ook niet te weinig verantwoordelijkheid. Burgers moeten een beroep kunnen doen op de overheid als hun veiligheid of bestaanszekerheid in het geding is.

De samenleving wordt steeds mondiger en autonomer en vraagt daarin een andere opstelling van de overheid. Er worden door deze mondige samenleving die door de technologie over veel informatie beschikt hoge eisen gesteld aan overheidshandelen met name over de transparantie van de overheid. De ChristenUnie staat voor een overheid die betrouwbaar, transparant en herkenbaar is en die daarmee het vertrouwen van de burger waard is. Dat geldt juist ook voor de lokale overheid (raadsleden, wethouders, burgemeester én ambtenaren), die zo dichtbij staat. De ChristenUnie gaat voor een benaderbare overheid. Dat betekent vooral ook goede communicatie, van social media tot de balie. Wij nemen burgers serieus.

De ChristenUnie wil werken aan een klantvriendelijke, begrijpelijke overheid, die zaken niet onnodig ingewikkeld maakt maar - waar mogelijk - zelfs eenvoudiger.²

Als goed rentmeester gaat de overheid sober en doelmatig met het aan haar toevertrouwde belastinggeld om.

1.1. De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie beschouwt de gemeente als 'de eerste overheid'. De gemeente is in veel gevallen het eerste of meest nabije en concrete contact van een burger met de overheid.

De ChristenUnie wil dat burgers zich niet alleen opstellen als klant of rechthebbende, maar ook verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen handelen en - samen met anderen en de overheid - de zorg voor de samenleving oppakken.

De overheid moet een open houding hebben richting initiatieven van burgers, vooral als die het algemeen belang op het oog hebben, zoals op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Hierin past een overheid die meedenkt en faciliteert.

² Uit dit recente bericht blijkt dat het in tijden van bezuiniging een enorme uitdaging is om de gemeentelijke service op peil te houden: <http://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/nieuws/ombudsman-gemeente-den-haag-vervreemdt-van-burger.9019011.lynkx>

ChristenUnie

De gemeente Almelo is bezig met het veranderen van de bestuurscultuur. Er zou sprake zijn van bestuurlijke arrogantie bij het college dat zich noch aan de raad noch aan de burger stoort en zijn eigen gang gaat. Tegelijkertijd zou er sprake zijn van een 'informele dorpscultuur' waarin onderhands van alles viel te regelen. "Zo doen we dat in Almelo" is een gevleugelde uitspraak geworden waar bestuurders prat op gingen³. De bestuurscultuur in Almelo moet nu veranderen van een informele en intern gerichte cultuur naar een open, transparante en extern gerichte cultuur. De term die daarvoor gehanteerd wordt is "Het verschil maken".

De fractie van de ChristenUnie Almelo vraagt hier voortdurend aandacht voor en benadrukt om samen met de burgers uit de stad de te bepalen wat we willen bereiken en wat daarvoor de beste verdeling van taken, verantwoordelijkheden en middelen is.

Door de crisis (o.a. op de woningmarkt en in de bouwsector) en bezuinigingen is de financiële druk op de gemeente Almelo zo groot geworden, dat bepaalde voorzieningen alleen nog maar in stand gehouden kunnen worden gehouden als overheid, samenleving en markt gezamenlijk de schouders eronder zetten. Ook bij de bezuinigingen is het zaak de burgers in de stad te betrekken.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Overheid en burger

De gemeente heeft een aantal belangrijke kerntaken, zoals veiligheid, maatschappelijke ondersteuning, ruimtelijke ordening en afvalinzameling. Zelfs bij die taken waar zij een primaire verantwoordelijkheid heeft, zoekt zij nog steeds zoveel mogelijk samenwerking met de samenleving (burgers, bedrijven, organisaties, kerken, scholen enzovoort).

De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op een coöperatieve houding. Het wel of niet deelnemen in een coalitie is daarbij niet van primair belang. Het innemen van standpunten in de raad wordt primair bepaald door de uitgangspunten van de partij, die o.a. zijn vastgelegd in het programma.

Wijken en buurten waarderen

De ChristenUnie waardeert het eigene van wijken en dorpen en wil daar de gemeenschapszin bevorderen. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van buurten te betrekken bij zaken die hen raken.

De ChristenUnie gaat voor specifiek wijkenbeleid.

Zo nodig en mogelijk zet zij daarbij contactambtenaren met voldoende mandaat in. Deze ambtenaren vormen de schakel tussen de vele afdelingen binnen het gemeentelijk apparaat en de belangenvertegenwoordigende mensen in de wijk.

Tegelijk mag van alle ambtenaren worden verwacht dat zij burgergericht opereren (zonder daarbij het grotere belang uit het oog te verliezen).

De ChristenUnie wil wijken/buurten eigen verantwoordelijkheid geven ondersteund met eigen budgetten. De kracht van de buurt is daarbij uitgangspunt.

Buurtplatforms/wijkorganen krijgen onder voorwaarden geld om hun belangenvertegenwoordigende rol te kunnen vervullen. Voorwaarde is, dat er een duidelijk draagvlak voor de vereniging in de wijk moet worden aangetoond.

³ Zie ook: Mirjam Pool, *Procedures en pistolen: over een gijzeling, de overheid en het publiek*, Uitgeverij Augustinus, Amsterdam, 2013.

ChristenUnie

Voor een degelijk kernenbeleid is het noodzakelijk beleidsvrijheid te geven om kleine projecten slagvaardig te kunnen aanpakken.

Participatie

De overheid moet niet alles zelf of alleen willen doen. Sterker nog, de overheid moet niet overal bij betrokken willen zijn. Loslaten is ook een kunst.⁴ Wij spreken liever van overheidsparticipatie dan van burgerparticipatie, al was het alleen maar om bij de overheid een kanteling in denken teweeg te brengen. Een nieuwe manier van samenwerken is extra hard nodig nu er zoveel nieuwe taken op de gemeente afkomen (*zie ook paragrafen over zorg en welzijn*).

Als de overheid wel een belangrijke rol heeft in een proces, dan wil de ChristenUnie dat de gemeente burgers, bedrijven, belangenbehartigers en andere betrokkenen zo vroeg, veel en vaak als mogelijk betreft bij de vorming en uitvoering van dat beleid. Dat is een voorwaarde voor draagvlak en vruchtbare samenwerking. Goede voorbeelden hiervan zijn de Wmo-raden. De gemeente – zowel college als raad – ontwikkelen uitgebreid beleid voor participatie met duidelijke rollen, procedures en wederzijdse verwachtingen. De communicatie vanuit de gemeente verdient daarbij zorgvuldige aandacht.

Als er initiatieven, taken, verantwoordelijkheden en middelen kunnen worden overgedragen aan burgers en maatschappelijke instellingen, dan begeleidt en ondersteunt de gemeente dit proces. Het gaat er uiteindelijk om dat gezamenlijke doelstellingen op de beste manier bereikt worden. Een voorbeeld hiervan is het overdragen van de zorg voor het openbare groen aan een buurt.

De ChristenUnie is over het algemeen geen voorstander van referenda. Het is een te zwaar middel, het simplificeert complexe vraagstukken en vindt vaak te laat in het proces plaats.

Decentralisaties

De komende jaren worden een flink aantal taken van de rijksoverheid en provincie overgebracht (gedecentraliseerd) naar de gemeente: onderdelen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten gaan naar de Wmo, de jeugdzorg gaat van provincies naar gemeenten en met de Participatiewet komt o.a. de sociale werkvoorziening bij de gemeenten. Ook bij het passend onderwijs vindt een stelselwijziging plaats waardoor gemeenten een grotere rol krijgen in de ondersteuning van leerlingen met extra zorgbehoeften.⁵ Deze ingezette decentralisaties en transformaties van allerlei vormen van zorg vereisen een zorgvuldige aanpak. Hoewel het decentraliseren van taken naar gemeenten past bij de visie van de ChristenUnie, wordt het uitvoeren van de op handen zijnde decentralisaties een zware opgave. De gemeenteraad moet hiervoor eerst de kaders voor samenwerking afspreken. De zorg voor de zwakke blijft daarbij voor ons voorop staan. Zorgvuldigheid en zorgzaamheid zijn cruciaal.

Het gaat om grote operaties, die gepaard gaat met forse bezuinigingen. Het is belangrijk om de (financiële) effecten van de stapeling van decentralisaties voor mensen die hier mee te maken hebben goed in beeld te hebben én aandacht te houden voor de financiële posities van

⁴ Zie <http://www.rob-rfv.nl/rob/actueel/nieuwsbericht/115/Loslaten+in+vertrouwen> en http://www.adviesorgaan-rmo.nl/Nieuwsoverzicht/2012/Verschenen_Mind_the_trap

⁵ De Wet passend onderwijs verplicht samenwerkingsverbanden van scholen om een ondersteuningsplan op te stellen. Over het concept van het ondersteuningsplan voeren samenwerkingsverbanden op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeente(n), omdat elkaars beleid over en weer gevolgen kan hebben. De gemeente is namelijk onder andere verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de leerplicht, het leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting en het achterstandenbeleid. En per 1 januari 2015 wordt de gemeente verantwoordelijk voor de zorg voor jeugd. Bron: <http://passendonderwijs.nl/samenwerkingsverbanden/afstemmin-met-gemeenten-2>

individuele gemeenten. Ook het tempo waarin veranderingen worden doorgevoerd, is een punt van aandacht.

Meer over de decentralisaties in het volgende hoofdstuk 2.

Gemeentelijke samenwerking

Samenwerking tussen gemeenten moet ‘van onderop’ plaatsvinden. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeenteraden van de individuele gemeenten hiertoe besluiten. Zij vormen de onderste bestuurslaag en daarmee de verantwoordelijke.

Het Rijk en de provincies decentraliseren allerlei taken naar het lokale niveau. Die vele en vaak nieuwe taken vragen om een goed toegerust ambtenarenapparaat en een efficiënte uitvoering. Mede daardoor is er ook een tendens naar schaalvergroting en samenwerking. Via schaalvergroting zijn wellicht ook meer middelen te verkrijgen vanuit het Rijk en vanuit Europa en kan meer invloed worden uitgeoefend. In Twente werkt Almelo als gemeente samen in het verband van Netwerkstad en van de Regio Twente. Ook via de Veiligheidsregio Twente is de intergemeentelijke samenwerking toegenomen. Almelo moet zich in deze samenwerking open en constructief opstellen. Openheid, betrokkenheid en aandacht voor de burger is daarbij essentieel.

Concrete voorstellen

- College van B&W hanteert een bestuursstijl van “verbinden” waarin samenwerking wordt gezocht met maatschappelijke organisaties en burgers worden gestimuleerd zelf verantwoordelijkheden op te pakken.
- De gemeenteraad, als hoogste orgaan in de gemeente, streeft naar slagvaardigheid en eenheid in het bestuur. De raad wordt in een vroeg stadium bij projecten betrokken, stelt kaders en meetbare doelstellingen vast, en beperkt zich tot de hoofdlijnen. Zo krijgt het college meer ruimte met de uitvoering.
- Waar mogelijk geeft de gemeente verantwoordelijkheden en taken terug aan burgers of maatschappelijke organisaties. Hierbij valt te denken aan de coördinatie van evenementen, het organiseren van wijkactiviteiten, het beheer van wijkaccommodaties, het beheer van sportkantines en/of –accommodaties, etc.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld richting de burgers. Bijvoorbeeld waar het gaat om duurzaamheid, respect, etc. Alle beleids- en bestuursorganen zijn kritisch op zichzelf, gaan met (gemeenschaps)geld zorgvuldiger om dan met hun eigen geld, en staan open voor kritiek.
- Meer algemene regels in plaats van gedetailleerde vergunningen. Om regeldruk te verminderen, worden vergunningstelsels waar mogelijk omgezet in algemene regels. Wie een loopje neemt met de regels wordt aangepakt. Wie zich daar keurig aan houdt, krijgt minder controle.

1.2. Veiligheid

Waar staat de ChristenUnie voor?

De overheid heeft als enige de zwaarmacht. Daar gaat zij zorgvuldig en terughoudend mee om. De overheid is zich er steeds van bewust dat zij een verantwoordelijkheid heeft om de zwakken te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Tegelijk houdt zij ook oog voor de eigen verantwoordelijkheid van mensen (denk bijvoorbeeld aan inbraakpreventie).

Betrokkenheid van inwoners en organisaties uit de buurt⁶ is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten bij de oplossing daarvan. Bij de aanpak kunnen verschillende buurten om een verschillende aanpak vragen. Bij het werken aan veiligheid en leefbaarheid heeft iedereen een rol. Juist burgers, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en ruimte hebben om te spelen, waarin ouders met een gerust hart wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

Mensen zijn geschapen door God. Burgers zijn te waardevol om in drugs, drank, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Ook bij de aanpak van problemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve aanpak van daders.

De gemeente stelt een integraal veiligheidsbeleid vast, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten. In een veiligheidsplan worden na te streven doelen en verantwoordelijkheden beschreven van de organisaties die in samenwerking een rol spelen voor veiligheid. Partners in preventie en aanpak zijn behalve gemeente en politie onder andere welzijnswerk, jeugdzorg, onderwijs, verslavingszorg en gezondheidszorg.

De ChristenUnie wil dat het integraal veiligheidsplan zo tijdig door de raad wordt vastgesteld, dat de gemeente invloed kan uitoefenen op het vaststellen van de prioriteiten voor de politie. Minstens één keer per jaar moet er overleg zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en openbaar ministerie waarin gesproken wordt over resultaten. Daarbij wordt ook verslag gedaan van de inzet van mensen en middelen, onderlinge samenwerking, aanrijdtijden e.d. van politie, brandweer en ambulances.

Inzet van politie en andere hulpverleners bij grote evenementen kan niet langer volledig voor rekening komen van de gemeenschap en ten koste gaan van de beschikbaarheid van politie voor het reguliere werk. De ChristenUnie wil het debat aangaan in hoeverre dit een verantwoord beslag legt op de samenleving.

Burgers worden actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Burgers vormen ook de ogen en oren van de politie. De ChristenUnie stimuleert dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie

⁶ Als we spreken over 'buurt', bedoelen we zowel de stadswijk of deelbuurten daarin, als ook dorpen als Aadorp en Bornerbroek.

ChristenUnie

contact legt met de melder over de resultaten. Zij stimuleert de regierol van de gemeente om veiligheidsproblemen met verschillende maatschappelijke partners op te pakken via de verschillende keurmerken.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor burgers in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten en de gemeente toe om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

Als het om veiligheid gaat, krijgt de burgemeester steeds meer wettelijke bevoegdheden om op te treden tegen geweld en overlast. Er moet genoeg menskracht beschikbaar zijn om deze wetten en regels goed te kunnen handhaven.

Drugs en drank

De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs en alcohol op straat actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen.

Het kabinet verscherpt de regels rondom softdrugs: cannabis met een THC-gehalte van 15% of hoger wordt niet langer gedoogd. Het vraagt wel extra inspanningen van de gemeente om dit beleid goed uit te voeren. De ChristenUnie is tegen het door gemeenten zelf telen van wiet. Wiet is en blijft een verboden middel. Door het wietgebruik tegelijkertijd wel te gedogen wordt door de overheid een dubbele boodschap afgegeven. Met wietteelt door de gemeente zou dat nog erger worden.⁷

Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Growshops worden verboden. De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen. Per 1 januari 2013 geldt de nieuwe Drank- en Horecawet, waarbij de handhavingstaken zijn overgedragen aan de gemeente. Dit vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. De gemeenteraad moet in deze beginperiode dit dossier kritisch volgen.⁸ Wij vragen extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen.

Prostitutie

Prostitutie is menonwaardig en gaat in tegen Gods bedoeling met seksualiteit. Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn. De ChristenUnie is daarom tegenstander van prostitutie en mensenhandel. Alle mogelijkheden om mensenhandel tegen te gaan, moet de gemeente benutten. Dat betekent dat de verschillende gemeentelijke diensten goed samenwerken en alert zijn op signalen van mensenhandel of loverboys. Goede voorlichting en preventie op de scholen is belangrijk.

Wij willen dat de gemeente zorg draagt voor voldoende hulp- en uitstapprogramma's voor prostituees.

⁷ Zie bijvoorbeeld: <http://www.christenuniezvolle.nl/volkshuisvesting-verkeer-en-binnenstad/de-dubbele-boodschap-van-gereguleerde-wietteelt.html>

⁸ Zie voor informatie: <http://www.handhavingdhw.nl/> en bijvoorbeeld: [http://www.veiligengezonduitgaan.nl/article/Drank%252d-en-Horecawet-\(DHW\).html](http://www.veiligengezonduitgaan.nl/article/Drank%252d-en-Horecawet-(DHW).html)

Concrete voorstellen

- Bij het opstellen van het integraal veiligheidsplan en de daaruit voortvloeiende prioriteiten voor inzet van politie en andere organisaties worden de resultaten van veiligheidsonderzoeken en de bevindingen van wijkbewoners meegenomen.
- De ChristenUnie zet zich in voor (het behoud van) de wijkagent, ook in het licht van het wijkgericht werken.
- De gemeenteraad moet een stevige vinger aan de pols houden bij beleid dat naar de veiligheidsregio's is verplaatst. Dus: tijdige inbreng voor de besluiten die voor de regionale brandweer worden genomen met het oog op goede en betaalbare brandweezorg. En blijvende aandacht voor de rol van vrijwilligers.
- De burgemeester stimuleert lage drempels voor het doen van aangifte en goede terugkoppeling door politie.
- De kosten van vandalisme worden verhaald op daders. De gemeente publiceert regelmatig de resultaten hiervan en de omvang van de schade ten gevolge van vandalisme door middel van een 'vandalismemeter'.
- Wij willen de sociale samenhang tussen mensen en groepen mensen versterken. Daartoe faciliteren wij wijkplatforms, verenigingsleven en buurtinitiatieven en geven wij de samenleving een rol in de zorg voor veiligheid in de wijk.
- Ondanks allerlei preventieve maatregelen betekent elk casino of elke gokhal meer mensen met een gokverslaving. De ChristenUnie wil de vestiging van een speelautomatenhal of gokhal in Almelo voorkomen.
- Er komen uitstapprogramma's voor prostituees.
- Wij willen een uitsterfbeleid voor bestaande sexinrichtingen/bordelen en de vestiging van nieuwe sexinrichtingen/bordelen voorkomen.
- De ChristenUnie wil een actief handhavingsbeleid, waarbij het opleggen van bestuurlijke boetes niet wordt geschuwd.
- Wij betrekken inwoners bij veiligheid en zetten in op burgernet en sms alert.
- De gemeente organiseert (zo nodig samen met andere gemeenten) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet en werkt aan preventie (de modelverordening van STAP⁹ maken wij daarbij leidend).
- Wij willen een plan van aanpak in de gemeente ter bestrijding van georganiseerde (grootschalige) criminaliteit.
- Sluitingstijden van horeca is maatwerk. Als er maar een totaalpakket is met horeca, politie, hulpverlening en omwonenden.
- Cameratoezicht is een (prima) middel, geen doel. De ChristenUnie wil cameratoezicht beperkt (proportioneel) toepassen mits ondersteunend aan politietaken en ingebed in goede wetgeving (privacy) en in een goede cyclus van beleid, uitvoering en evaluatie.

⁹ <http://www.stap.nl/content/bestanden/modelverordening-drank--en-horecawet-versie-2-0.pdf>

1.3. Financiën

Waar staat de ChristenUnie voor?

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen.

Gemeenten worden geconfronteerd met enerzijds een drastische uitbreiding van het takenpakket, anderzijds met een ingrijpende bezuinigingsoperatie. Daarnaast zorgt de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) ervoor dat de gemeentelijke beleidsvrijheid ten aanzien van het doen van investeringen begrensd wordt. De verschillende maatregelen leggen samen een grote druk op het financieel beleid. Meer dan ooit moet de gemeentelijke overheid zich ervan bewust zijn dat de middelen worden opgebracht door de hele samenleving. Alle burgers betalen mee, hetzij via de afdracht van de rijksoverheid, hetzij via de OZB (Onroerende Zaak Belasting).

De rijksoverheid draagt met een aantal zorg- en welzijnstaken weliswaar ook het budget over, maar heeft daarop een aanzienlijke korting toegepast. En door de ontwikkelingen op de woningmarkt staan ook de inkomsten uit de OZB onder druk. Dat geldt al evenzeer voor de opbrengsten uit grondverkoop. De negatieve positie van het grondbedrijf, enkele voor Almelo slecht uitpakkende verdeelsleutels en kortingen van het Rijk zijn bepalend voor de financiële positie van Almelo.

Gemeenten moeten daarom de tering naar de nering zetten. Niet alleen door op alle begrotingshoofdstukken te korten door middel van de kaasschaafmethode, maar vooral ook door duidelijk keuzes te maken en prioriteiten te stellen. Hierbij dient de burger te worden betrokken!

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Bezuinigen is kiezen

Het begint allemaal met het inzichtelijk maken in de begroting en jaarrekening welke prestaties voor de beschikbare financiën worden uitgevoerd en zijn gerealiseerd. De afgelopen jaren is het geld echter steeds meer leidend geworden en het beleid en de maatschappelijke effecten daaraan ondergeschikt gemaakt. Zo is het uitgangspunt: 'wat we willen bereiken', veranderd in 'wat we kunnen bereiken'. De ChristenUnie stelt dat beleid niet moet worden bepaald door tekorten, maar door een visie. De ChristenUnie heeft steeds gepleit voor een aanpak waarin de mens centraal staat en waarin samen met de maatschappelijke partners wordt bepaald wat we willen bereiken en wat daarvoor de beste verdeling is van taken, verantwoordelijkheden en middelen is.

De ChristenUnie werkt mee aan bezuinigingen, maar stelt wel een paar grenzen:

- Die posten die rechtstreeks te maken hebben met het lenigen van de nood van individuele burgers moeten zoveel mogelijk buiten schot blijven.
- Als het gaat om kerntaken van de overheid, zoals veiligheid, is terughoudendheid bij het terugbrengen van het budget op zijn plaats.

Het spreekt voor ons vanzelf dat met name bespaard kan worden op projecten die voor de samenleving niet van direct belang zijn of waarvoor de overheid geen primaire verantwoordelijkheid heeft. Wat wij zoveel mogelijk willen beperken:

ChristenUnie

- Het uitvoeren van 'prestigeprojecten'.
- De subsidiëring van organisaties en activiteiten die ook met privaat geld kunnen worden bekostigd.
- Het inhuren van externe adviesbureaus, projectmanagers e.d.

Bij alle projecten moet kritisch bekeken worden of en hoe zij kunnen worden versoberd.

De gemeente als ambtelijke organisatie blijft werken aan een efficiënte organisatie. Een andere verdeling van taken en verantwoordelijkheden en middelen en het (daarbij) verkleinen van de gemeentelijke organisatie kan de kosten verlagen.

Wij pleiten voor risicobeheersing en het zoeken naar alternatieven voor de aanwending van de door de gemeente aangekochte grond.

Wij streven ernaar om de OZB alleen met inflatiecorrectie te laten stijgen. Een OZB verhoging is alleen acceptabel wanneer deze ten goede komt van de burger.

Lange termijn

Het opstellen van een begroting en meerjarenraming gebeurt eerlijk, realistisch en verstandig.

Onder toezicht komen van de provincie willen wij zoveel mogelijk voorkomen. De gemeente zorgt voor voldoende (weerstand)vermogen om onverwachte uitgaven te kunnen opvangen. Er moet maximaal worden ingezet op het beheersen of reduceren van de risico's voor het verhogen van het weerstandsvermogen. Beleid om extra gelden vrij te maken voor de beschikbare weerstandscapaciteit (om zo het weerstandsvermogen te verhogen) staat niet los van de bezuinigingen die hier tegenover staan. De ChristenUnie kiest er niet voor om in een tijd van bezuinigingen extra geld te sparen, en belangrijke voorzieningen te schrappen enkel om geld op de bank te kunnen zetten. Toekomstige generaties worden niet opgezaaid met de gevolgen van slecht financieel beleid van hun voorgangers, maar ook niet met de gevolgen van slecht beleid. Beleid maak je op basis van een visie, en niet op basis van financiële tekorten.

Concrete voorstellen

- Een jaarlijks sluitende begroting is het uitgangspunt.
- Zoeken naar een andere verdeling van taken en verantwoordelijkheden en middelen en het (daarbij) verkleinen van de gemeentelijke organisatie.
- Zoeken naar alternatieven voor de aanwending van de door de gemeente aangekochte grond.
- De OZB stijgt alleen met een inflatiecorrectie.
- Uitgangspunt bij beleid is een visie op de samenleving, beleid wordt niet gemaakt op basis van financiële tekorten.

2. GEZONDE SAMENLEVING

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij gaan voor een gezonde samenleving, die oog en zorg heeft voor mensen in kwetsbare situaties. Mensen dragen verantwoordelijkheid voor elkaar, in gezinsverband, in families en in de buurt. Het gezin is de hoeksteen van de samenleving en informele netwerken zijn het cement van de samenleving.

Op het gebied van zorg liggen er de komende jaren enorme uitdagingen voor gemeenten. De taken op het gebied van zorg worden vergroot. Dit zal veel gaan vragen van de lokale overheid, maar ook van de lokale samenleving. Almelo heeft zijn eigen karakter en zal dit dan ook op zijn eigen manier moeten invullen. Er moet voor worden gewaakt dat er een goed basisniveau overeind staat.

God heeft ieder mens talenten gegeven. Talenten kunnen zich ontwikkelen door scholing, training en/of ervaring. Hoe talenten zich kunnen ontwikkelen en wat er met die talenten bereikt kan worden, wordt mede bepaald door de sociale en economische situatie, maar ook door de opstelling van overheid, onderwijs, ondernemingen en (maatschappelijke) organisaties. Wij gaan voor een samenleving waar mensen tot hun recht kunnen komen en zich op een gezonde manier kunnen ontwikkelen en ontplooiën, om zo de samenleving te kunnen dienen.

2.1. Samen zorgen

Sociale agenda 2020

Er is de afgelopen jaren al veel bezuinigd in het sociale domein. En er komen nog allerlei extra taken bij die ook voor minder geld moeten worden uitgevoerd. Dat vraagt om een nieuwe aanpak. Afgesproken is dat in Almelo alle middelen ingezet worden in buurten/wijken die in De atlas van Almelo als prioriteitsgebieden worden getypeerd. In die wijken gaan multifunctioneel samengestelde teams op zoek naar de hulpvraag van mensen en de mogelijkheden/kracht van mensen en hun omgeving. Alles is gericht op preventie, op het voorkomen van problemen. Er zal worden gewerkt vanuit het principe één gezin, één coach en één budget.

Ook volgens de ChristenUnie is dit de beste aanpak om sociale stijging en een beter perspectief te bereiken voor zoveel mogelijk inwoners, maar vooral voor de kwetsbare inwoners.

Mede naar aanleiding van een amendement van de ChristenUnie is afgesproken dat raad, college, ambtelijke organisatie en maatschappelijke partners met elkaar bespreken wat we onder 'sociale stijging' en 'een beter perspectief' verstaan en hoe we kunnen bepalen en bewaken hoe die zich per buurt/wijk ontwikkelen.

Decentralisaties en transities

Op het gebied van zorg en welzijn verandert er de komende jaren erg veel, zowel voor de gemeente als ook voor burgers en organisaties. Veel zorgtaken die voorheen via het Rijk of de provincie werden geregeld, komen nu onder verantwoordelijkheid van de gemeente, meestal gecombineerd met een fikse bezuiniging vanuit het Rijk op de bijbehorende budgetten. Burgers worden geconfronteerd met het feit dat zij niet meer automatisch recht hebben op voorzieningen, maar dat vooral gekeken wordt wat men zelf kan, al dan niet met behulp van het eigen netwerk.

ChristenUnie

De ChristenUnie is bereid mee te werken aan deze decentralisaties van taken naar gemeenten en aan de transformatie van overheidszorg naar meer zelfredzaamheid en samenredzaamheid, maar niet zonder kritisch te zijn op de manier waarop dit plaatsvindt.

Wij ondersteunen de gedachte dat niet alles door de overheid geregeld kan en moet worden. Er waren sowieso wijzigingen nodig in de manier waarop wij de zorg in Nederland geregeld hebben. Zorg moet dichterbij de mensen, informeler, integraler en met meer maatwerk. De ChristenUnie ondersteunt de ontwikkeling dat gemeenten meer verantwoordelijk worden voor het organiseren van goede zorg. De lokale overheid kan het beste zorgvragen samenbrengen met andere voorzieningen, zoals thuiszorg, vervoer, onderwijs of woonzorgcomplexen en levensloopbestendige woningen. Zo kan met behoud van kwaliteit met minder geld meer zorg aan meer mensen worden verleend. Het is belangrijk om de decentralisaties in samenhang te zien. Vaak hebben mensen meerdere problemen. Des te meer een reden om maatwerk te leveren, uitgaande van de persoon en zijn/haar situatie en omgeving. Doel is dat iedereen naar vermogen kan meedoen in de samenleving. Daarbij zal de gemeente vooral een stimulerende en faciliterende rol spelen en een vangnet bieden voor hen die het zelf niet redden.

Jeugdzorg

In de komende periode worden taken op het gebied van jeugdzorg van de provincie overgeheveld naar de gemeente. De voorbereiding daarop is in volle gang. Deze decentralisatie gaat gepaard met een forse bezuiniging op het oorspronkelijke budget.

Er bestaat een gevaar dat de transitie zich vooral zal richten op het verschuiven van bestuurlijke verantwoordelijkheid, maar het moet om de inhoud gaan. De zorg moet dichterbij het kind en in betere samenhang met zijn/haar omgeving worden geregeld en uithuisplaatsingen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. De continuïteit van deze zorg moet gewaarborgd blijven en het aanbod moet vernieuwd en verbeterd worden.

Niet alle taken die naar de gemeente toekomen, kunnen lokaal worden georganiseerd. Dat betekent dat gemeenten ook op regionaal en voor bepaalde zaken op landelijk niveau afspraken met elkaar zullen moeten maken. De ChristenUnie ziet erop toe dat identiteitsgebonden jeugdzorg ook deel uitmaakt van het pallet van aanbieders waaruit gekozen kan worden.

Om een samenhangende en integrale visie op de preventie van problemen en het begeleiden van kinderen en jongeren naar zorg, hulpverlening en werk te garanderen, wordt de decentralisatie van de jeugdzorg gekoppeld aan de andere taken die vanuit het Rijk naar de gemeenten worden overgeheveld: de decentralisatie van de AWBZ en de Participatiewet. Dit biedt ook de kans om de jeugdzorg op een soepele manier te laten overgaan in volwassenenzorg.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

De gemeente moet een visie ontwikkelen over hoe ze wil aansluiten bij de behoeften en mogelijkheden van burgers en hoe ze daarin wil samenwerken met andere gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijven en instellingen en burgers. De gemeente moet in die visie dus ook nadrukkelijk naar de eigen rol kijken en als raad hiervoor kaders afspreken.

Eigen verantwoordelijkheid, eigen kracht

De ChristenUnie zet in op de eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers. De realiteit gebiedt te zeggen dat niet alles door eigen inzet en met behulp van vrijwilligers kan

ChristenUnie

worden opgelost. De gemeente investeert daarom vooral in het versterken van de eigen kracht van mensen en hun sociale netwerk (familie, vrienden, burens etc.). Naast de taak van regisseur zal de gemeente zich ook een schild voor de zwakkeren moeten blijven tonen.

Vóór alles is inzet op preventie van groot belang. Voorkomen is beter dan genezen. Dit voorkomt niet alleen hoge kosten maar zeker ook onnodig leed voor alle betrokkenen. Elk mens is door God geschapen en te kostbaar om aan zijn of haar lot overgelaten te worden.

We moeten ook eerlijk onder ogen zien dat onze samenleving niet altijd zo samenhangend en zorgzaam is als beleidsmakers graag zouden willen. Decennia van individualisering hebben de sociale cohesie in heel veel wijken en verbanden uitgehold. Bij Wmo en jeugdzorg kan niet zomaar uitgegaan worden van de eigen kracht en/of zorgzaamheid van de buurt of de familie. Het vraagt om een extra inspanning, extra opleiding en een andere houding van gemeenten en professionals om die kracht aan te boren en de regie uit handen te geven. We moeten niet vergeten dat de samenleving heel ingewikkeld is geworden. Er mag geen tweedeling ontstaan tussen mensen die wel en die niet kunnen meekomen. Toegang tot zaken als administratieve ondersteuning, schuldhulpverlening, voedselbank en rechtsbijstand moet voor een ieder die dat nodig heeft binnen bereik blijven. De ChristenUnie steunt initiatieven vanuit de Almelose samenleving zoals Voedselbank, Boodschappenmand, SchuldHulpMaatje, Stichting Present of EZRA Foundation die 'van onderaf' problemen van burgers helpen oplossen. De gemeente Almelo moet niet vergeten om dergelijke initiatieven waar mogelijk te steunen, zo nodig ook met (geldelijke) middelen (denk bijvoorbeeld aan het niet toekennen van de subsidieaanvraag van Thuisadministratie Almelo). Het mag niet zo zijn dat maatregelen van de gemeente alleen de financiële problemen van de gemeente zelf oplossen, in plaats van de problemen van de stad en zijn burgers.

Wmo

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat een ondersteuningsvraag levensbreed wordt bekeken en dat daarbij ook de naaste omgeving van de hulpvrager in beeld wordt gebracht én betrokken wordt. Eén toegangspunt voor welzijn, zorg, opvoedondersteuning en waar mogelijk ook werk en inkomen is daarbij het ideaal.

De ChristenUnie benut de kracht van de samenleving en wil deze versterken. De ChristenUnie zet in op het ondersteunen van mantelzorgers en het versterken van informele (wijk)netwerken. Professionals ondersteunen vrijwilligers in plaats van andersom. Wij pleiten daarom voor een ruim budget voor mantelzorgondersteuning.

Met een beleid waarbij, voordat een beroep op de samenleving/gemeente kan worden gedaan, steeds sterker eerst moet worden gekeken naar hulp in directe nabijheid van familie en kennissen is het zaak ook oog te houden voor inwoners van Almelo die niet in staat zijn om terug te vallen op een (breed) eigen netwerk. Tegelijkertijd mag de bereidheid van mensen niet leiden tot een verschillende behandeling door de gemeente.

Juist in deze tijd liggen er ook voor kerken enorme kansen om zichtbaar te zijn in de samenleving, buiten de kerkmuren. De ChristenUnie gaat hierover graag het gesprek aan.

De ChristenUnie wil dat burgers die ondersteuning vanuit de Wmo krijgen de mogelijkheid hebben om te kiezen voor een PGB (persoonsgebonden budget) en zelf hun ondersteuning kunnen inkopen. Dit stelt burgers beter in staat eigen regie te voeren (bijvoorbeeld een vouchersysteem voor de inkoop van dagbesteding) en vooral om te kunnen kiezen voor zorgverlening vanuit een identiteit die bij hen past. Misbruik van PGB moet tegengegaan worden.

ChristenUnie

De aangekondigde bezuinigingen op de huishoudelijke hulp leiden er waarschijnlijk toe dat in minder situaties aanspraak gemaakt kan worden op deze voorzieningen. Belangrijk is wel oog te houden voor de signalerende functie die deze voorziening heeft.

Zorg aan huis en dagbesteding

Steeds meer mensen met een zware zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Dit betekent onder meer een grote focus op het geschikt maken van voldoende woningen voor ouderen en gehandicapten. Daarover moeten afspraken gemaakt worden met woningcorporaties, o.a. over investeringen op het gebied van domotica (huisautomatisering)¹⁰. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat daarbij ook aandacht is voor het houden van sociale contacten en het tegengaan van vereenzaming.

Mensen met een beperking moeten zoveel mogelijk kunnen meedoen aan de samenleving. De ChristenUnie vindt dat een passende dagbesteding daar een voorwaarde voor is en zal de transformatie in de zorg op dit punt kritisch volgen.

Eigen bijdrage en hergebruik

Om de ondersteuning in het sociale domein betaalbaar te houden, kan voor bepaalde voorzieningen een substantiële eigen bijdrage gevraagd worden. De ChristenUnie vindt dat een eigen bijdrage voor diensten die door of namens de gemeenten worden verricht, niet ten koste mag gaan van de bereikbaarheid van de zorg. Ook mag een handicap niet leiden tot hogere of lagere lasten. Dit pleit ervoor de eigen bijdrage te baseren op lasten die iedereen heeft (bijvoorbeeld de eigen bijdrage voor een scootmobiel wordt gerelateerd aan de kostprijs van een fiets, etc.).

De ChristenUnie wil hergebruik van hulpmiddelen stimuleren. Naast het financiële voordeel is dit ook belangrijk in het kader van duurzaamheid. Ook het delen van dure hulpmiddelen (bijvoorbeeld scootmobiel) is bespreekbaar.

Parkeerpas voor zorgverleners

In de binnenstad van Almelo is betaald parkeren/vergunningparkeren ingevoerd. Dit heeft voor zorgverleners zoals thuiszorgmedewerkers, kraamverzorgers en wijkverpleegkundigen tot gevolg dat ze, voordat ze naar hun cliënt kunnen, eerst een betaalautomaat moeten zoeken en een parkeerkaartje moeten kopen of bijvoorbeeld een bezoekerspas moeten regelen. Dat kost onnodig tijd en geld. De ChristenUnie wil dat in Almelo zorgverleners gratis of tegen een sterk gereduceerd tarief een parkeervergunning kunnen krijgen.

Versterken eerstelijns zorg

In het belang van het kind en om te voorkomen dat er onnodig wordt doorverwezen, zet de gemeente in op tijdige signalering en wordt het gebruik van laagdrempelige hulpverlening gestimuleerd. Daarvoor is nodig dat deze vormen van zorg dicht bij de mensen worden georganiseerd (wijk, school, consultatiebureaus). Daarnaast is het belangrijk dat de sportclubs en andere amateurverenigingen toegankelijk zijn voor alle kinderen en, voor zover mogelijk, een rol spelen in het vroegtijdig signaleren van mogelijke problemen.

Versterken van de eigen kracht

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders zoveel mogelijk worden ondersteund, zonder dat alle hulp direct door anderen wordt overgenomen. Daarom wordt met behulp van het sociale

¹⁰ Bij domotica draait het dus niet alleen om integratie van techniek en bediening in de woning, maar ook om de dienstverlening van buitenaf naar de woning. <http://nl.wikipedia.org/wiki/Domotica>

ChristenUnie

netwerk eerst een plan van aanpak opgesteld, waarbij de eigen kracht van het gezin zoveel mogelijk wordt versterkt. Dit kan voorkomen dat kinderen uit huis worden geplaatst. Dat vraagt van de professional een meer coachende houding. In elk gezin dat hulp nodig heeft, wordt gewerkt met één plan en is één hulpverlener eerste aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de zorgcoördinatie.

Waar nodig wordt een eigen kracht bijeenkomst ingezet om een hulpvrager te ondersteunen bij het hervinden van zijn eigen kracht en het versterken van het netwerk.

Centrum Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), dat een belangrijke rol speelt in de jeugdzorg, zal zich verder moeten ontwikkelen naar een netwerkorganisatie. Dat betekent dat naast de reeds bestaande taken als het signaleren van problemen bij kinderen en gezinnen, het geven van advies en voorlichting, het centrum ook de taak krijgt om tijdig door te verwijzen naar de juiste hulpverlening. Dat vraagt van het centrum een strakke aansturing onder regie van de gemeente, waarbij generalisten zoveel mogelijk de nodige zorg bieden en indien nodig, tijdig doorverwijzen naar de juiste tweedelijns zorg.

Wij willen dat het CJG zo laagdrempelig en klantvriendelijk mogelijk is.

Verbinding met onderwijs

Kinderen en jongeren zijn een groot deel van de week op school aanwezig. De school vormt daarom formeel, maar ook formeel een belangrijke schakel tussen de ouders, de jongere en zorgaanbieders.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente niet alleen zorg draagt voor het weghalen van schotten en drempels tussen de verschillende vormen van zorg en/of zorgaanbieders, maar ook voor een goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg.¹¹ Wij hanteren als regel: één kind/gezin = één plan/regisseur.

Ruimte voor zorg met eigen identiteit

De ChristenUnie hecht aan de keuzevrijheid van ouders en zorgvragers om zorg te verkrijgen die past bij hun situatie en levensovertuiging. De gemeente zal moeten garanderen dat toegang tot zorg vanuit christelijke identiteit mogelijk blijft.

Volksgezondheid

Voor het welzijn van burgers en om te voorkomen dat burgers uiteindelijk een beroep moeten doen op dure vormen van zorg is het van belang dat de gemeenten een proactieve opstelling hebben als het gaat om het lokale gezondheidsbeleid. Daarom moet de gemeente zorgen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst met deskundigen op het terrein van sociale geneeskunde, epidemiologie, sociale verpleegkunde, gezondheidsbevordering en gedragswetenschappen.

Jeugdgezondheidszorg

In het kader van preventief gezondheidsbeleid en het zo vroegtijdig signaleren van problemen is een goede en effectieve opzet van de jeugdgezondheidszorg van groot belang. Daarbij is het belangrijk dat consultatiebureaus en schoolartsen zich niet alleen richten op de fysieke gezondheid van de jeugd, maar ook de sociale omgeving van het kind of de jongere kennen. De

¹¹ Het onderwijs zelf (de docenten) zullen ondersteund moeten worden door professionals uit de jeugdzorg om dezelfde aanpak te bieden als de ouders. Zo wordt het onderwijs "ontlast" en de pedagogische kwaliteit van het onderwijs versterkt.

ChristenUnie

ChristenUnie vindt het daarom belangrijk dat de jeugdgezondheidszorg naadloos verbonden is met het Centrum voor Jeugd & Gezin. Daar waar hulp bij de opvoeding en/of extra ondersteuning nodig is, wordt allereerst bekeken in hoeverre de 'eigen omgeving' hierin een rol kan spelen. Ter voorkoming van gezondheidsproblemen en voor het welzijn van de jeugd is het sportbeleid dusdanig opgezet dat ieder kind binnen de gemeente de mogelijkheid heeft om wekelijks te sporten (*verderop meer over sport*).

Verslavingen

Verslaving aan alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken wordt gezien als bedreiging voor de volksgezondheid en het algemeen welzijn. De gemeente gaat dit tegen door het nemen van preventieve maatregelen en actieve bestrijding. Naast sportverenigingen kunnen ook kerken en andere maatschappelijke instellingen een rol spelen in bewustwording en het voorkomen van gezondheidsproblemen als gevolg van een ongezonde levensstijl. Zo moet er gekeken worden hoe alcoholgebruik in sportkantines teruggedrongen kan worden. De ChristenUnie is tegen gok- en speelautomaathallen en zal niet meewerken aan vergunningen voor dergelijke locaties.

Bemoeizorg

De gemeentelijke gezondheidsdienst en de GGZ-instellingen (geestelijke gezondheidszorg) die lokaal actief zijn, werken nauw samen als het gaat om zorg voor die mensen die de stap naar de reguliere hulpverlening niet kunnen of willen maken, de zogenaamde zorgmijders.

Dak- en thuislozen

De gemeente moet adequate dak- en thuislozenopvang bieden. Deze moet bereikbaar zijn voor de doelgroep. Speciale aandacht moet er zijn voor dakloze jongeren en gezinnen.

Asiel en inburgering

Asielzoekers die in Almelo wonen doen een beroep op gemeentelijke voorzieningen. De gemeente zet zich ervoor in dat er geen asielzoekers tussen wal en schip belanden en op straat terecht komen, met allerlei maatschappelijke problemen als gevolg. Speciale aandacht verdienen de alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's).

De gemeente zet zich in voor de maatschappelijke begeleiding en integratie van inburgeringsplichtige asielgerechtigden.

Wijk- en buurtcentra

De ChristenUnie vindt dat het beleid met betrekking tot gemeentelijke accommodaties moet veranderen. Almelo werkt, bijvoorbeeld, met gemiddelde tarieven voor alle accommodaties. Dit kan ertoe leiden dat organisaties zonder extra kosten kunnen verhuizen van een goedkope naar een dure accommodatie waarmee juist dure accommodaties in stand worden gehouden en goedkope accommodaties in de problemen komen. Dergelijke neveneffecten moeten worden voorkomen.

Ook wordt aan organisaties die afhankelijk zijn van subsidies van de gemeente (zoals Scoop) niet altijd de huur doorberekend. Dit leidt tot een ondoorzichtig beeld van de totale bijdrage van de gemeente aan een organisatie. Het leidt ook tot het ontstaan van oneerlijke concurrentie waar particuliere organisaties (in bijvoorbeeld de kinderopvang) wel zelf de kosten van huisvesting opbrengen (terwijl de huur van lokalen in schoolgebouwen niet aan De Cirkel wordt doorberekend). De ChristenUnie vindt dat gemeentelijke accommodaties in beheer bij Accres, accommodaties voor doelgroeporganisaties en particuliere accommodaties als Erve Noordik en de Trefhoek op dezelfde manier moeten worden behandeld.

Concrete voorstellen

- Probleemsituaties moeten zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en adequaat worden aangepakt om escalatie te voorkomen. Dit vereist een intensieve samenwerking met en tussen alle beleidsvelden en instanties waar de problemen spelen en /of bekend zijn (de zogenaamde 'vindplaatsen'). Uitgangspunt daarbij is 'Eén plan, één coach en één budget'.
- De gemeente maakt concrete plannen tegen vereenzaming van ouderen, langdurig werklozen en andere risicogroepen.
- Voor een succesvolle transitie in de zorg investeert de gemeente in training van ambtenaren, professionals en vrijwilligers.
- De gemeente ontwikkelt nieuwe indicatoren voor sociale cohesie en buurtzorg e.d.
- De gemeente werkt aan laagdrempelige, eenduidige loketten voor zoveel mogelijk vormen van zorg.
- Er is speciaal beleid en ondersteuning voor mantelzorgers.
- De gemeente investeert in contacten en samenwerking met kerken.
- De gemeente maakt effectief gebruik van de oren en ogen, kennis en kunde van professionals voor het signaleren van ondersteuningsbehoeften.
- De gemeente werkt samen met woningcorporaties om voldoende woningen geschikt te maken voor het zo lang mogelijk thuis wonen van ouderen en gehandicapten.
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheden voor hergebruik en delen van (dure) hulpmiddelen.
- Zorgverleners krijgen een parkeerpas.
- De gemeente heeft een goed systeem voor het inschakelen van 'eigen kracht conferenties'.
- Er mogen geen lange wachttijden bestaan voor de schuldhulpverlening. Concreet wordt in de gemeentelijke verordening vastgelegd dat iemand binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kan en dat er vervolgens zo snel mogelijk wordt gewerkt aan een oplossing, o.a. om te voorkomen dat schulden zich verder opstapelen.
- De gemeente werkt intensief samen en ondersteunt 'vindplaatsen van armoede' zoals de Voedselbank, de Boodschappenmand, SchuldHulpMaatje, EZRA Foudation, Stichting Present en kerken.
- Er moet ruimte zijn om bij bijzondere situaties ook als gemeente extra financiële ondersteuning te kunnen geven.
- Overgang van armoede van ouders op kinderen moet worden voorkomen. Daarom is extra aandacht nodig voor (gezinnen met) kinderen die langdurig een uitkering ontvangen. Het mag niet zo zijn dat kinderen daardoor hun talenten niet kunnen ontwikkelen of zich niet kunnen ontspannen.
- Beleid m.b.t. werk, inkomen en participatie dient uitgewerkt te worden naar wijkniveau.
- Inschakelen van de 'eigen kracht' van betrokkene(n) en zijn/haar directe omgeving.
- Convenant met woningcorporaties en energiebedrijven over het tijdig melden van betalingsachterstanden.
- Convenant tussen gemeente en voedselbank over omgang met gegevens van cliënten.
- Convenant met woningcorporaties en energie- en waterbedrijven om in principe niet over te gaan tot uitzettingen respectievelijk afsluiting van energie/water.
- Samenwerken met scholen voor voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs om te voorkomen dat iemand zonder startkwalificatie de school verlaat.

ChristenUnie

- Inschakelen diaconieën via bijvoorbeeld Raad van kerken of een diaconaal platform om te kijken wat zij gezamenlijk kunnen bijdragen.
- Waardevolle initiatieven van diaconieën en andere vrijwillige organisaties moeten financieel ondersteund worden via co-financiering. Denk aan initiatieven zoals SchuldHulpMaatje.
- Alcoholgebruik in sportkantines en andere gelegenheden wordt teruggedrongen.
- Happy hours in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken door supermarkten worden via convenanten aan banden gelegd.
- Er is speciaal beleid voor dakloze jongeren en gezinnen (preventie, opvang en oplossing).
- De gemeente vult het landelijke budget voor maatschappelijke begeleiding van asielgerechtigden met eigen middelen aan.
- De gemeenten introduceert en stimuleert de inzet van vluchtelingen in het lokale vrijwilligerswerk.

2.2. Werk en inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ons uitgangspunt is dat ieder mens de verantwoordelijkheid heeft om in zijn/haar eigen levensonderhoud te voorzien. Soms lukt dat (tijdelijk) niet. Wij vinden dat niemand aan zijn/haar lot mag worden overgelaten. Zowel van overheid als samenleving wordt extra zorg en aandacht gevraagd voor de (tijdelijk) kwetsbare burgers.

Ook de gemeente heeft een taak als het gaat om het bevorderen van de lokale en regionale werkgelegenheid.

Er zijn veel mensen die graag iets voor de maatschappij willen betekenen en graag iets willen doen, het liefst in hun directe woonomgeving.

Daarnaast is er veel behoefte aan mensen die zich willen inzetten. Toch lukt het moeilijk om vraag en aanbod bij elkaar te brengen.

De ChristenUnie ziet meedoen als een kans of een uitdaging. Meedoen moet gestimuleerd worden en waar mogelijk worden beloond. Mensen die nog niet meedoen moeten in eerste instantie worden uitgedaagd om mee te doen en als dat niet lukt pas een verplichting tot meedoen worden opgelegd.

Het beleid moet erop worden gericht om zoveel mogelijk mensen in staat te stellen om zich te kunnen inzetten voor de samenleving.

Het is daarom nodig dat de gemeente en maatschappelijke partners samen de behoefte inventariseren en afspreken hoe vraag en aanbod bij elkaar kunnen worden gebracht.

Inzet van mensen in het kader van maatschappelijke activering (=inzet / dienstbetoon) kan daarbij een eerste instrument zijn.

De ChristenUnie zet zich in voor een samenleving waarin ...

- Iedereen kan meedoen op een manier die zo goed mogelijk aansluit bij zijn/haar talenten.
- Het voor gemeenten, bedrijven en andere organisaties en instellingen vanzelfsprekend is dat ook mensen met beperkingen de mogelijkheid wordt geboden om hun talenten in te zetten en die dit ook laten zien door deze mensen in dienst te nemen, bijvoorbeeld door hen een leer-werkstage aan te bieden.
- Mensen die geen kans hebben op regulier werk toch kunnen meedoen.
- Vrijwilligerswerk een belangrijke plaats inneemt.

De ChristenUnie wil investeren in een samenleving die gebaseerd is op 'vertrouwen'. In een samenleving waarin mensen worden gestimuleerd, uitgedaagd en beloond, en kwaadwillenden worden aangepakt.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Bij bezuinigingen kiest de ChristenUnie in eerste instantie niet voor het verminderen of bemoeilijken van het gebruik van voorzieningen, maar om samen met de maatschappelijke partners te onderzoeken of de bezuiniging ook kan worden bereikt door een andere verdeling van verantwoordelijkheden, taken en middelen tussen de gemeente en de maatschappelijke

ChristenUnie

partners. Zo kunnen bij schuldhulpverlening bepaalde taken in de voorbereiding of de nazorg worden uitgevoerd door (vrijwilligers van) maatschappelijke partners (als SchuldHulpMaatje), zodat de professionals die werkzaam zijn binnen de gemeentelijke schuldhulpverlening zich kunnen richten op de ingewikkeldere taken en onderwerpen.

De ChristenUnie wil idealiter een samenleving waarin voedselbanken niet nodig zijn, maar wij sluiten onze ogen niet voor de realiteit. De Voedselbank en de Boodschappenmand zijn er en hebben het druk. Wij willen ervoor zorgen dat deze vrijwilligers hun werk goed kunnen doen. Daar willen wij ze bij steunen, financieel en/of in natura (bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie of vervoermiddel).

Wij vinden dat voor het verkrijgen van een uitkering een tegenprestatie gevraagd mag worden. De gemeente mag een beroep doen op de inzet van degenen die een uitkering ontvangen. Zij kan activiteiten aanwijzen/aanbieden als leer- en/of werkervaringsplaats of als mogelijkheid voor maatschappelijke activering, zoals bijvoorbeeld groenonderhoud van sportparken, verzamelen van zwerfvuil, ondersteuning in de verzorging van of het doen van activiteiten met bewoners van verzorgingshuizen of hulp in wijk- of buurtcentra. Wel moet hierbij zoveel mogelijk worden voorkomen dat dit ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen. Het moeten aanvullende taken zijn. Mensen moeten daarbij wel keuzemogelijkheden hebben en ook zelf met voorstellen kunnen komen.

De ChristenUnie wil nadrukkelijk oog hebben voor de positie van ZZP-ers (Zelfstandigen Zonder Personeel). Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn. Ook binnen de overheid moet men meer en meer rekening houden met vraagstukken die hiermee samenhangen. Hierbij denken wij aan invulling van aanbestedingscontracten, mogelijkheden binnen bestemmingsplannen, eisen omtrent uitkeringen en aanvullingen hierop door eigen arbeid, etc.

Werken en participeren

De mate waarin bedrijven en organisaties arbeidsgehandicapten in dienst nemen, bepaalt de noodzaak om als (samenwerkingsverband van) gemeente(n) zelf te zorgen voor beschut werk. Met betrekking tot beschut werken wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen mensen met een sociale werkvoorziening-indicatie of mensen die recht hebben op een Wajong¹²- of bijstandsuitkering. Hoe het in de nieuwe Participatiewet en uiteindelijk lokaal of regionaal ook geregeld gaat worden, ons uitgangspunt is dat mensen die een beschutte werkplek nodig hebben, die ook moeten kunnen krijgen. Almelo kiest ervoor om samen met andere gemeenten het beschutte werken onder te brengen in de Gemeenschappelijke regeling Soweco. Ook het opdoen van leer- werkervaring (waarvoor van de gemeente een financiële bijdrage wordt gevraagd) wordt zoveel mogelijk bij Soweco ondergebracht.

Concrete voorstellen

- Van iedereen die financieel afhankelijk is van de gemeente worden de (gewijzigde) capaciteiten en beperkingen en ontwikkelingen daarin objectief en zorgvuldig bepaald en vastgelegd, bijvoorbeeld in een persoonlijk ontwikkelingsplan.
- Bedrijven en organisaties worden gestimuleerd om meer mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. De gemeente moet daarin zelf het goede voorbeeld geven.

¹² Wajong = Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten

ChristenUnie

- Bedrijven en organisaties worden uitgedaagd om de verantwoordelijkheid te nemen voor re-integratietrajecten. Daarbij moet wel bewaakt worden dat de trajecten een aantoonbaar positief effect hebben op (de kansen van) plaatsing in een functie op de arbeidsmarkt.
- Misbruik van re-integratiesubsidies moet krachtig bestreden worden.
- Bedrijven en organisaties worden gestimuleerd om leer- en/of werkervaringsplaatsen en/of plaatsen voor maatschappelijke activering beschikbaar te stellen.
- We zadelen werkgevers niet op met (administratieve) rompslomp. Bijvoorbeeld: door te werken met detachering kunnen bij het plaatsen van mensen met een beperking administratieve lasten verminderd worden.
- Bedrijven moeten gestimuleerd en beloond worden om sociaal verantwoord te ondernemen.
- Trajecten voor (re-)integratie van werkzoekenden moeten gericht zijn op het realiseren van een structurele oplossing.
- Mensen die in een re-integratietraject zitten, moeten – zodra het desbetreffende werk beëindigd is - zo snel mogelijk nieuw werk worden aangeboden;
- Iedereen die bij een regulier bedrijf kan werken, moet zich daarvoor ook daadwerkelijk beschikbaar stellen.
- Zorg voor voldoende gelegenheid voor standhouders/kraampjes, kleine ondernemingen van waaruit mensen een eigen handeltje kunnen beginnen. Maak dit ook in woonwijken mogelijk. Ambulante handel in tijden van crisis biedt mogelijkheden.
- De gemeente maakt beleid voor bedrijf aan huis, o.a. in bestemmingsplannen.
- De gemeente bevordert snelle internetverbinding (ook in de buitengebieden). Dat is vooral belangrijk voor telewerkers en bedrijfjes aan huis.
- De gemeente stimuleert dat asielgerechtigden duurzaam aan de slag kunnen. Vluchtelingen wordt maatwerk geboden om, aansluitend op hun inburgering, een opleiding/studie te volgen, een leer/werktraject te doen en/of stage te lopen.¹³

¹³ <http://www.vluchtelingenwerk.nl/integratie/integratie.php>

2.3. Onderwijs

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ouders zijn en blijven primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. We vinden het belangrijk dat ouders moeten kunnen blijven kiezen voor scholen en kinderopvang die in het verlengde liggen van de opvoeding thuis.

De school is een belangrijke gespreks- en samenwerkingspartner van de gemeente, bijvoorbeeld bij passend onderwijs, jeugdzorg, leerplicht, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Ook heeft de school een belangrijke rol in het versterken van de kracht van de samenleving, door de rol die ze heeft als het gaat om burgerschapsvorming en sociale integratie.

Voorkomen moet worden dat kinderen met problemen uit hun omgeving geplaatst worden (uit het gezin en/of uit de klas). Juist de omgeving van het kind (ouders en docenten) moet ondersteund worden (o.a. door professionals).

We moeten wel constateren dat er steeds meer taken op de school afkomen. Die ontwikkeling vraagt om zorgvuldige afwegingen, ook van de lokale overheid. Het vraagt ook om voldoende ondersteuning van de onderwijs-professionals om die taken goed te kunnen uitvoeren.

Passend onderwijs en jeugdbeleid

De gemeente en het onderwijs raken elkaar op een aantal vlakken bij de veranderingen in het passend onderwijs en de jeugdzorg. Er ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid om te zorgen voor een samenhangende onderwijs-, ondersteunings- en hulpstructuur voor jongeren (waaronder passend onderwijs). Juist in deze tijden met krimpende budgetten is het belangrijk om geen dingen “dubbelop” te doen. Samen kan er aan gewerkt worden om het beroep op zwaardere en duurdere jeugdzorg en extra doorverwijzingen naar het speciaal onderwijs te voorkomen. Dat betekent een duidelijke visie op het gemeentelijk zorgnetwerk en de plek/rol van de scholen daarin. Daarbij willen wij een aanpak waarbij het gezin centraal staat. Alleen als we het gezin en de omgeving erbij betrekken en zoveel mogelijk verantwoordelijkheid laten nemen, kan een goede oplossing worden gevonden.

Een belangrijk aandachtspunt is de rol van identiteitsgebonden (bijvoorbeeld christelijke) scholen en zorginstellingen binnen de samenwerkingsverbanden. Het is wenselijk dat identiteitsgebonden scholen de mogelijkheid krijgen samen te werken en te zorgen voor passend onderwijs en jeugdhulpverlening.

De kennis die bij RMC's¹⁴ is over spijbelaars / voortijdige schoolverlaters moet gebruikt worden in het jeugdbeleid. Verzuim en voortijdige schoolverlaten is bijna altijd het teken dat het niet goed gaat met jongeren. Zo kun je als gemeente gericht beleid ontwikkelen voor jongeren die dat echt nodig hebben.

Leerlingenvervoer

Mede op initiatief van de ChristenUnie fractie is er in Almelo nu een duidelijk beleid voor leerlingenvervoer met als uitgangspunt dat (extra kosten voor) speciaal vervoer worden vergoed wanneer een kind niet per fiets of openbaar vervoer naar school kan komen. De ChristenUnie is voor het behoud van de vergoeding van het leerlingenvervoer voor ouders die hun kinderen

¹⁴ Regionaal Meld- en Coördinatiepunt. Om meer grip te krijgen op het terugdringen en voorkomen van voortijdig schoolverlaten is Nederland verdeeld in 39 RMC regio's.

ChristenUnie

naar een school van hun keuze sturen. Uiteraard mag van ouders, naar draagkracht, een eigen bijdrage gevraagd worden. Zo zorgen we ervoor dat keuzevrijheid in het onderwijs, dat zo'n belangrijk onderdeel van de opvoeding is, ook aanwezig is voor minder draagkrachtige ouders.

Kinderopvang en peuterspeelzalen

De ChristenUnie zet zich in voor goed toezicht op kinderopvanginstellingen door de GGD. De gemeente Almelo moet ook ruimte blijven bieden aan en hindernissen wegnemen voor identiteitsgebonden kinderopvang, zodat ouders opvang kunnen kiezen in het verlengde van de opvoeding thuis. De ChristenUnie Almelo vindt de rol en de keuzevrijheid van ouders bij de opvoeding erg belangrijk.

Ook bij het peuterspeelzaalwerk is kwaliteit het belangrijkste criterium. Het peuterspeelzaalwerk is vooral ingesteld om achterstanden bij kinderen te voorkomen en/of te verkleinen. Daarom wordt dit door de gemeente bekostigd.

Voorschoolse educatie

De ChristenUnie is van mening dat ook de keuze voor voor- en voerschoolse educatie (VVE) valt onder de verantwoordelijkheid van de ouders. Ouders moeten de vrijheid én mogelijkheid hebben te kiezen voor een vorm van educatie die aansluit bij hun levensvisie. De gemeente kan en moet in dat kader stimuleren dat er een voldoende divers aanbod is.

In geval van achterstanden kan VVE wel een belangrijk middel zijn om deze achterstanden tijdig in te lopen. In dit kader is het belangrijk dat de jeugdgezondheidszorg zorgt voor een screening in de voorschoolse periode (zowel op basis van taalachterstand, als ook op basis van sociale/empathische toetsing).

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Concrete voorstellen

- Stimuleer dat de scholen zelf steeds meer verantwoordelijkheid krijgen in het bepalen en vormgeven van beleid. Minder bemoeienis vanuit de overheid en meer keuzevrijheden van scholen die wordt ingegeven door het werken vanuit professionaliteit.
- Waar mogelijk wordt een pluriform onderwijsaanbod in de gemeente gestimuleerd.
- Het huisvestingsbeleid van scholen van gemeenten wordt hierop afgestemd.
- Bij onderwijshuisvesting moet aandacht zijn voor het binnenklimaat van scholen, de speelruimte in en rond de school, de duurzaamheid van de gebouwen, de fysieke plek en sociale rol van de school(gebouwen) in de wijk.
- De huidige beleid voor het leerlingenvervoer met als uitgangspunt dat (extra kosten voor) speciaal vervoer worden vergoed wanneer een kind niet per fiets of openbaar vervoer naar school kan komen wordt gehandhaafd.
- Er vindt actieve handhaving van de leerplicht en andere vormen van verzuim plaats, zodat kinderen optimaal gebruik maken van de mogelijkheden.
- Stimuleer een goed, divers aanbod aan voor- en voerschoolse educatie (VVE). Wij willen kinderen een goede kans geven om eventuele achterstanden in te halen.
- Analfabetisme en laaggeletterdheid is een vaak onderschat probleem in onze samenleving.¹⁵ De gemeente moet beleid voeren om mensen te (laten) helpen bij het

¹⁵ Analfabetisme is niet kunnen lezen en schrijven. Laaggeletterdheid is te veel moeite hebben met lezen en schrijven om voldoende te kunnen functioneren in het dagelijks leven. Iemand kan dan bijvoorbeeld niet zelf een treinkaartje kopen, bijsluiters van medicijnen lezen of formulieren invullen. In Nederland zijn er ongeveer 1,5 miljoen mensen

leren lezen en schrijven. Dit kan veel ander leed zoals armoede en sociale uitsluiting voorkomen.

2.4. Cultuur, sport en recreatie

Waar staat de ChristenUnie voor?

Sport, cultuur en recreatie dragen bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning en bieden de mogelijkheid om op zinvolle wijze individueel of gezamenlijk vrije tijd te besteden. Daarnaast hebben sport, cultuur en recreatie positieve sociale, maatschappelijke en gezondheidseffecten. Ze zijn heel belangrijk bij het vasthouden en bevorderen van gemeenschapszin en onderlinge betrokkenheid in de samenleving. Ook heeft cultuur een belangrijke rol bij kennis- en waardeoverdracht.

Ieder mens heeft gaven en talenten ontvangen om God te eren, anderen te dienen en zichzelf te ontplooien. In dat licht wil de ChristenUnie ook sport en cultuur beschouwen.

Beleid op de gebieden sport, cultuur en recreatie omvat primair stimulering van deelname, ondersteuning en faciliteren van verenigingen en initiatieven, het zekerstellen en verbreden van de toegankelijkheid en een gedegen voorzieningen- en accommodatiebeleid.

De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen, en niet op de topsport en geprofessionaliseerde instellingen. Topsport ondersteunen wij vanuit de gemeente niet met financiën, maar wel op andere manieren, want topsport is een goede stimulans voor jongeren om te gaan of te blijven sporten. Breedtesport heeft topsport nodig en andersom.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Monumentenbeleid en musea

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Eventueel wordt hiervoor ondersteuning gegeven aan musea en archieven. Musea hebben een cultuurhistorisch belang. Enerzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Veelal wordt museaal werk door vrijwilligers gedragen. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Wellicht kan de regio een rol spelen bij de bekostiging of kunnen derde (particuliere) partijen worden aangetrokken.

Bibliotheken

Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen. Toegang tot informatie (ook digitaal) is van belang voor inwoners. Bibliotheekvoorzieningen staan echter meer en meer onder druk. Sluiting van de filialen in het Heracles stadion en in de Schelfhorst lijkt niet meer te voorkomen. Toch zou een poging moeten worden gedaan het filiaal in de Schelfhorst overeind te houden. Voor het (veel duurdere) filiaal in het Stadion moet multifunctioneel en innovatief denken een oplossing zijn. Samenwerking met scholen verdient aandacht. Huisvestingskosten kunnen soms naar beneden door een bibliotheek in een ander gemeentelijk gebouw te vestigen (bijvoorbeeld een buurthuis/wijkcentrum).

boven de 16 jaar die moeite hebben met lezen en schrijven. Ongeveer 250.000 mensen in Nederland zijn analfabeet en kunnen dus helemaal niet lezen of schrijven.

ChristenUnie

Er kunnen ook creatieve, alternatieve haal- en brengsystemen worden ontwikkeld ter versterking of vervanging van het huidige bibliotheekwerk. De mogelijkheden van inzet van vrijwilligers kunnen worden onderzocht.

Gebouwen en sportvelden

De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken. Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud.

In het accommodatiebeleid van de gemeente wordt getracht alle verenigingen op een passende en eerlijke maar ook financieel gedegen wijze te bedienen.

De bezuinigingen op sport roepen momenteel veel commotie op in Almelo. Een andere opzet in het gebruik en onderhoud van gebouwen en sportvelden dient te worden onderzocht.

Gebouwen en sportvelden worden zo veel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, etc. te benutten en samenwerking te versterken. Soms is er een goede samenwerking met recreatieondernemers mogelijk.

Stem accommodatiebeleid af met omliggende gemeenten om na te gaan waar je elkaar kunt versterken en waar je elkaar niet moet beconcurreren.

Bij dreigende sluiting van het gemeentelijke zwembad Het Sportpark wil de ChristenUnie zoveel mogelijk gebruikmaken van de inzet van vrijwilligers. Dat heeft de voorkeur boven privatisering van het zwembad. Zo blijft zwemmen voor iedereen betaalbaar. Gebruikers als Zwem- en Polovereniging De Veene zijn nadrukkelijk te betrekken bij dit eventuele proces.

Sluiting van topsporthal IISPA is niet aan de orde en zou ook kapitaalvernietiging zijn. Ook hier kan de inzet van vrijwilligers worden onderzocht, net als een eventueel breder van de hal zoals ook nu al gebeurt voor breedtesport en/of door scholen. Omdat het mede om topsport gaat dient ook privatisering te worden onderzocht.

De ChristenUnie waardeert de betekenis van Heracles voor de stad. Het streven van Heracles naar een capaciteitsuitbreiding voor het aantal toeschouwers is een legitieme wens en moet de gemeente faciliteren. De ChristenUnie vindt wel dat bij dit streven de gemeente Almelo Heracles moet behandelen gelijk aan iedere andere ondernemer. De plannen voor een eventueel nieuw stadion mogen hoe dan ook geen bedreiging zijn voor de binnenstad.

De ChristenUnie wil ook stimuleren dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten. Verduurzamen van gebouwen is het devies. Bij nieuwe aanbestedingen willen wij dit nadrukkelijk betrekken in de bouwplannen en bij groot onderhoud hiervoor advies inwinnen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid. Ook het hanteren van gebruikerstarieven die gebaseerd zijn op de werkelijke kosten kan een stimulans zijn gebouwen te verduurzamen.

Sportstimulering

Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, gehandicapten en mogelijk andere doelgroepen is een speerpunt. Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking en/of hardlooproutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker

ChristenUnie

als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt. Aanleg van vaar- en kanoroutes kan (mede) gefinancierd worden door private partijen.

Ga bij de aanleg van woonwijken al uit van de mogelijkheid tot 'ommetjes'. Hierbij kunnen natuurorganisaties uit de eigen gemeente behulpzaam zijn.

De aanwezigheid van voldoende fietsreparatiepunten in woonwijken wordt gestimuleerd.

Wellicht kan dit een leer-/werkproject zijn van een beroepsopleiding. Hiermee wordt de lokale werkgelegenheid gestimuleerd.

Concrete voorstellen

- De Almelose bibliotheekvoorziening zoveel mogelijk beschermen en ondersteunen.
- Cultureel erfgoed in de stad wordt beschermd. In het bijzonder pleit de ChristenUnie voor het behoud van en vinden van een passende bestemming voor het oude stadhuis.
- In het doelgroepenbeleid van de gemeenten wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima zodat regelingen optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken (bijvoorbeeld jeugdsportfonds en participatiefonds).¹⁶
- In regioverband wordt onderzocht hoe met kleine inspanningen knelpunten in de recreatieve structuren kunnen worden weggenomen en nieuwe routes kunnen worden ontgonnen.
- Inzet van vrijwilligers om het zwembad Het Sportpark in stand te houden en/of te verbeteren.
- Bij het gebruik van sportvoorzieningen wordt de inzet van medewerkers van de gemeente op zondag tot een minimum beperkt. Hierin toont de gemeente zich een goede werkgever, die haar personeel zoveel mogelijk rust op zondag gunt.
- Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantine tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd.

¹⁶ <http://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/gemeentelijke-bezuinigingen-op-sport-treft-arme.9021408.lynkx>

3. DUURZAAM WERKEN, WONEN, LEVEN

3.1. Economie en landbouw

Waar staat de ChristenUnie voor?

Economie

Nederland zit in een stevige recessie. Veel ondernemers zitten in zwaar weer en het aantal faillissementen stijgt sterk. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De ChristenUnie zet zich daarom in voor meer ruimte, minder regels en meer kansen voor ondernemers, vooral in het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Naast afnemende bedrijvigheid en toenemende werkloosheid biedt de crisis ook kansen om tot een meer duurzame economie te komen. De eeuwige drang naar meer heeft ons uiteindelijk minder gebracht, dat zien we nu terug in de crisis. We moeten van consumeren naar consuminderen, van 'meer' naar 'genoeg', van kwantiteit naar kwaliteit. Dat is onze opdracht als rentmeesters van Gods schepping.

Koopzondag

Elke gemeente mag sinds kort¹⁷ zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een verdere stap richting een 24-uurs economie. Zo'n economie heeft tot gevolg dat er te weinig sprake is van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag.

Bovendien zien we door de toename van koopzondagen dat veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen. Kleine ondernemers werken veelal al 5 of 6 dagen per week en willen of kunnen niet open. Zij worden voor het blok gezet, niet willen en misschien toch moeten. De directie van de grote ketens heeft zelf wel op zondag vrij, maar de medewerkers, worden aan de gang gezet. Dit ten koste van de zelfstandige ondernemers die veelal die mogelijkheid niet hebben. Als er dan omzet weglekt naar degene die wel open is, kan dat op termijn de nekslag betekenen voor deze zelfstandigen en leegstand veroorzaken. De zondagbaantjes vooral worden soms ook ingevuld door studenten. De vaste mensen zijn te duur vanwege de dubbele loonkosten en willen vaak niet op zondag werken. Bij een omzet verschuiving naar de zondag kost dat doordeweekse banen bij de vaste medewerkers. Koopzondag leidt daarmee tot leegstand en verschraling van de werkgelegenheid. Een verschuiving van omzet door op meer dagen open te zijn is ook niet milieubewust omdat winkels gedurende langere tijd worden verlicht en verwarmd. De ChristenUnie Almelo zet zich daarom in voor het zoveel mogelijk beperken van het aantal koopzondagen in Almelo.

Als een winkelgebied besluit collectief open te gaan op zondag mogen individuele retailers hier niet toe gedwongen worden (geen boetes als men niet open wil) of worden opgezadeld met extra kosten (denk aan verlichting).

Als gemeentelijke overheid kunnen we de inzet van eigen personeel op zondag zoveel mogelijk proberen te voorkomen.

¹⁷ De wetwijziging is op 21 mei 2013 door de Eerste Kamer aanvaard.

ChristenUnie

Landbouw

De ChristenUnie heeft hart voor boeren. Het zijn hardwerkende ondernemers die zorgen voor de productie van gezond en goed voedsel. In Almelo zijn ze bovendien belangrijk voor de leefbaarheid van de zogenaamde groene longen. Het gaat hierbij om sectoren die naar hun aard een nauwe relatie met de schepping hebben. Een spannende relatie en soms ook een spanningsvolle relatie. De ChristenUnie biedt ruimte aan boeren en zet daarbij in op een sterke, duurzame en innovatieve land- en tuinbouw. In de daarvoor aangewezen gebieden ondersteunen wij grootschalige landbouw. De ChristenUnie weet dat gezonde gezinsbedrijven hierin een centrale rol spelen en wil hen zo veel mogelijk de ruimte geven. Hoewel vooral de wereldmarkt, de maatregelen uit Brussel, nationaal en provinciaal beleid invloed hebben op de landbouw, kan de gemeente ook haar steentje bijdragen, door ruimte te scheppen als het gaat om ruimtelijke ordening en de toepassing van milieuwetgeving.

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap, de plattelandscultuur en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. De agrarische sector geeft vorm aan het landschap en is belangrijk voor het beheer daarvan, maar vormt soms ook een bedreiging voor diezelfde leefomgeving. De gemeente kan bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving. De landbouw is op veel plaatsen essentieel als drager van het buitengebied. Almelo heeft een groot buitengebied. Agrarisch bedrijven hebben een belangrijke functie in het landschapsbeheer. De inzet van de ChristenUnie fractie is steeds erop gericht geweest om agrarische bedrijven zoveel mogelijk ruimte te geven voor nevenactiviteiten of schaalvergroting.

In het kader van het onderzoek naar alternatieve bestemmingen voor de overtollige gronden van Waterrijk zijn één of meer integrale ultra-moderne agrarische bedrijven een reële optie.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Economie

- De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met haar partners investeringen in zaken als onderwijshuisvesting, aanleg van fietspaden, verkeersveiligheid en dergelijke naar voren haalt, om samen de crisis te bestrijden.
- Verduurzaming van gemeentelijke gebouwen heeft prioriteit.
- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op zowel de korte en middellange termijn.
- Alle inzet is gericht op het aantrekken van toekomstgerichte werkgelegenheid.
- Voor de ondernemers wordt één (digitaal) loket geopend waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Daarbij is er minstens één ambtenaar beschikbaar om met het bedrijfsleven mee te denken en als aanspreekpunt te functioneren.
- Niets is voor het midden- en kleinbedrijf zo hinderlijk als een opgebroken straat. De gemeente zorgt ervoor dat eventuele overlast zo kort mogelijk is en dat werkzaamheden aan riolering en andere leidingen zoveel mogelijk gecombineerd worden.
- Door middel van duurzaamheidsleningen, waardoor particuliere huiseigenaren, verenigingen en stichtingen tegen gunstige voorwaarden kunnen lenen om te investeren in het energiezuiniger maken van gebouwen en woningen, wordt de lokale werkgelegenheid gestimuleerd én wordt geïnvesteerd in duurzaamheid. De besparingen

ChristenUnie

die voortvloeien uit duurzaamheidsinvesteringen kunnen weer worden teruggestort in het fonds voor nieuwe investeringen.¹⁸

Bedrijventerreinen

- De economie is in toenemende mate een economie van MKB-bedrijven, maar ook van eenmansbedrijven en ZZP'ers (Zelfstandigen Zonder Personeel). Dat zijn mensen die vanuit huis economische activiteiten ondernemen. Deze groep heeft vaak geen behoefte aan bedrijfsterreinen maar aan mogelijkheden om zich te vestigen in woonwijken, tijdelijke huisvesting, zeer goedkope huisvesting, korte huurtermijnen etc. Ook is er behoefte aan bedrijfsverzamelgebouwen met gezamenlijke faciliteiten, zoals receptie, telefooncentrale, internet, kopieerfaciliteiten etc.
- Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen wordt gelet op het combineren van bedrijvigheid en andere functies, zoals wonen en groen. Bouwen in de hoogte heeft de voorkeur.
- Ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen wordt niet actief aangemoedigd.
- Herontwikkeling van (verouderde) bedrijventerreinen gaat voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.
- De ChristenUnie zet zich in voor de samenwerking tussen ondernemers op een bedrijventerrein, bijvoorbeeld door het instellen van een zgn. ondernemersfonds/parkmanagement om het gebied up-to-date te houden en verduurzaming te stimuleren.
- Bedrijventerreinen hebben goede faciliteiten (breedbandinternet, parkmanagement, gezamenlijke parkeeroplossingen).
- Bedrijfsterreinen worden duurzaam ingericht. Bij voorkeur functioneren zij klimaatneutraal.
- Bedrijventerreinen zijn optimaal ontsloten voor openbaar vervoer en fietsverkeer.

Bloeiende binnenstad

- Een bloeiende en levendige binnenstad heeft hoge prioriteit. Wonen, winkelen en werken worden daarin gecombineerd. Het beleid zet in op een hoge bevolkingsdichtheid in het centrum en het behoud van sfeerbepalende elementen, met name cultureel erfgoed.
- Almelo kent relatief veel leegstand. Er wordt tijdig ingespeeld op krimpende detailhandel. Langdurige leegstand wordt niet afgewacht. Creatieve oplossingen voor leegstand, zoals het creëren van pleinen, tijdelijk gebruik (zonder risico's voor de vastgoedeigenaren), huur afhankelijk van omzet, of huur voor speciaalzaken die wordt betaald door grote ketens (die belang hebben bij de sfeer in het gebied als geheel) worden onderzocht.
- Het wonen in leegstaande woningen boven winkels wordt gestimuleerd.
- Zo nodig worden winkelbestemmingen gewijzigd in woonbestemmingen.
- Er worden in principe geen nieuwe winkelcentra meer gebouwd en de bestaande totale winkelvloeroppervlakte wordt niet vergroot.
- Het verminderen van het winkeloppervlak in de binnenstad moet plaatsvinden aan de randen van het huidige kernwinkelgebied (concentratie van winkels).
- De zondagsopenstelling van winkels wordt zoveel mogelijk tegengegaan (inclusief avondopenstelling van supermarkten op zondag).

¹⁸ Hiermee blijft maatschappelijk geld in de eigen gemeenschap, stimuleren we de plaatselijke werkgelegenheid en investeren we in duurzaamheid

ChristenUnie

- Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd.

Recreatie en toerisme

- Almelo zet aan op toerisme. Samen met recreatie- en toeristische ondernemers wordt een plan opgesteld waarin verblijfsrecreatie vanwege het gunstige effect op de middenstand wordt gestimuleerd.
- Aan de randen van de stad en in de groene longen komt voldoende uitloopgebied met een recreatieve functie (zoals wandel- en fietspaden), waardoor stad en land elkaar kunnen versterken.
- Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op de aanleg van een fietspadennetwerk, evenals de aanleg van (onverharde) wandelpaden.

Agrarische sector

- Bij een visie op het buitengebied is het noodzakelijk dat er duidelijkheid komt over het toekomstperspectief van de agrarische sector, waarbij alle belangen in het buitengebied tegen elkaar worden afgewogen.
- Door bedrijfsbeëindiging zal het aantal bedrijven afnemen, maar de vrijkomende grond zal in zijn algemeenheid aan bedrijven in de omgeving worden toegevoegd. In bestemmingsplannen zal hierop moeten worden geanticipeerd in die zin dat:
 - nieuwe bestemmingen voor vrijkomende bedrijfswoningen en bedrijfsgebouwen zullen moeten worden gezocht;
 - vergrote bedrijven zo nodig ruimte zullen moeten krijgen om hun bedrijfsgebouwen aan het vergrote areaal landbouwgrond aan te passen.
- Landbouwbedrijven krijgen ruimhartig de mogelijkheid nevenactiviteiten uit te voeren zoals landschapsonderhoud, toerisme, biovergisting etc., voor zover deze niet ten koste gaan van de kwaliteit van het buitengebied.
- Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door schaalvergroting als deze een bijdrage levert aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap.
- Beschikbaarheid van voldoende zoet water is voor de agrarische sector van evident belang. De gemeente zet zich hiervoor in, samen met andere overheden, zoals het waterschap.
- De agrarisch ondernemer is vaak ook landschapsbeheerder en ontvangt hiervoor een passende vergoeding.

3.2. Goed wonen en werken

Waar staat de ChristenUnie voor?

De woningmarkt heeft het moeilijk: de bouw stagneert, het is moeilijker om een huis te kopen, te verkopen of te huren. De Christenunie heeft landelijk de afgelopen jaren een belangrijke rol gespeeld bij het op gang brengen van de noodzakelijke hervorming van de woningmarkt. Ook lokaal doet de ChristenUnie er alles aan om de woningmarkt te stimuleren, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende (geschikte) huurwoningen zijn en er ruimte is voor nieuwbouw. De veranderingen in o.a. de ouderenzorg vragen om een woningaanbod dat daarbij past.

Het ruimtelijk beleid moet mede ten dienste staan van de opdracht aan de mensen om als rentmeester de aarde op een verantwoorde wijze te ontwikkelen en te beheren. Industrie, landbouw en natuur strijden om een plekje op de Nederlandse kaart, want ruimte is een schaars goed. Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. De stad Almelo, met haar cultureel erfgoed, en het omliggende Twentse landschap, zijn te mooi om te verkwanselen aan ad hoc ruimtelijke ingrepen. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden en verantwoordelijkheid krijgen, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

De agrarische sector is van belang voor het behoud van een goed en evenwichtig economisch klimaat en de verschijningsvorm van het landschap. De ChristenUnie vindt het daarom van belang ook regelmatig met de vertegenwoordigers van deze sectoren te spreken.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

De ChristenUnie zet zich in voor:

- Ruimte voor innovatief, vraaggericht en duurzaam wonen (o.a. levensloopbestendige woningen, gezamenlijke wooninitiatieven, bouwen in eigen beheer door particulieren).
- Bevorderen van duurzaam en energieneutraal bouwen en wonen.
- Een hoge bevolkingsdichtheid in het centrum, voor een optimale synergie met voorzieningen zoals detailhandel en openbaar vervoer.
- Behoud en versterking van gebouwd erfgoed en landschap.
- Herstructurering en clustering van bedrijventerreinen en hergebruik van leegstaande gebouwen.
- Samenwerking met de agrarische sector.

Wonen

Het huisvestingsbeleid van de gemeente moet aansluiten bij de vraag en ontwikkelingen, bijvoorbeeld als het gaat om wonen en zorg. In de gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Wijkraden en huurdersverenigingen worden betrokken bij het opstellen van deze

ChristenUnie

visie. Daarbij wordt ook samenwerking gezocht met de corporaties om het uitgezette woonbeleid loyaal uit te voeren.

De ChristenUnie maakt werk van levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen in de regelgeving worden zoveel mogelijk weggenomen. De starterslening kan een goed instrument zijn om (door)starters op de woningmarkt net dat zetje te geven om wel een woning te kunnen kopen en zo de doorstroming te bevorderen op de huizenmarkt.

Daarnaast worden zo mogelijk afspraken gemaakt over de verduurzaming van hun woningvoorraad. De ChristenUnie streeft naar klimaatneutrale woningen en woningen die energie 'produceren'. Ook streeft ze naar de toepassing van duurzame materialen, die op verantwoorde wijze geproduceerd en kwalitatief hoogwaardig zijn. Handhaving van vergunningen door middel van het toetsen van de afgesproken duurzaamheidseisen is daarbij van cruciaal belang.

Er wordt regionaal samengewerkt tussen gemeenten als het gaat om wachtlijstbeheer en nieuwbouw.

Woningcorporaties

Woningcorporaties spelen een belangrijke rol in de voorziening van goede sociale huurwoningen en de leefbaarheid van wijken. Volgens het regeerakkoord komen de corporaties onder directe aansturing van gemeenten. De ChristenUnie geeft woningcorporaties de ruimte om innovatief, vraaggericht en toekomstvast te kunnen bouwen, maar biedt daarbij wel duidelijke kaders via een gemeentelijke woonvisie.

Tegelijkertijd is het goed als corporaties van de keuzes die zij maken nadrukkelijker verantwoording afleggen aan de lokale samenleving (via hun bewoners, via de gemeentelijke aansturing).

Woningcorporaties spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie juicht de 'sociale koop' toe. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen, waarbij woningcorporaties via Verenigingen van Eigenaren medeverantwoordelijk blijven voor het beheer en de woningen uiteindelijk ook weer terugkopen. Dit helpt de kloof tussen huren en kopen dichten.

Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral mét de bewoners. Het ontstaan van 'Verenigingen van Wijkeigenaren' is in dat kader een mooi model.

Kantoren en bedrijventerreinen

Voor verouderde bedrijventerreinen wordt gekeken naar verantwoorde revitalisering en herstructurering. Ruimte moet efficiënt worden benut en samenwerking met andere gemeenten in de regio is op dit punt noodzakelijk. Het belang van de regionale economie staat centraal en niet de concurrentie tussen naburige gemeenten. Daarbij zijn gunstig gelegen (groene) ontsluitingsroutes en openbaar vervoer bepalende factoren. De ChristenUnie wil de transformatie van kantoorgebouwen naar woningen krachtig bevorderen. Daarbij wordt voorkomen dat gemeenten de verliesposten krijgen van de projectontwikkelaars. De gemeente heeft vooral een rol in wijziging van bestemmingsplannen. Burgers worden betrokken bij het (tijdelijke) alternatieve gebruik van braakliggende gronden (volkstuinten, inzaaien met bijenvriendelijk bloemenmengsel) en leegstaande gebouwen.

ChristenUnie

Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' is een thema dat ook de gemeente raakt. Door de toename van versteende gebieden (woonwijken, parkeer- en bedrijventerreinen) en de verwachte toename van hemelwater dient de gemeente te zorgen voor een degelijk basis-rioleringsplan waarin aandacht wordt geschonken aan de trits 'vasthouden, bergen en afvoeren'. Scheiding van hemelwaterafvoer en riolering zal leiden tot een beperking van de vuil-wateroverstorten. Goede samenwerking met waterschappen en verantwoorde bodemsanering zijn belangrijk.

Samenwerking met de agrarische sector

De ChristenUnie wil de verrommeling van het buitengebied tegengaan. De ChristenUnie pleit daarom voor landschapsontwikkelingsplannen en landschapsfondsen. Landschapsfondsen kunnen de uitvoering van plannen financieel ondersteunen. Het fonds wordt gevuld met bijdragen van bewoners, bedrijven en overheden.

Subsidiemogelijkheden via de Europese Unie worden zo goed mogelijk benut. Samenwerking tussen provincie, gemeente, agrarische sector, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, land- en tuinbouworganisaties wordt gestimuleerd.

Concrete voorstellen

- De gemeente voert integraal woningmarktbeleid door middel van een woonvisie.
- Burgers krijgen inspraak bij beleidsvorming.
- De komende tijd wordt er ingezet op levensloopbestendige wijken en woningen.
- Voor (door)starters is er een starterslening.
- Woningen worden duurzaam gebouwd en er wordt ingezet op verduurzaming van bestaande woningen.
- Er is een goede samenwerking met woningcorporaties als het gaat om goede sociale huurwoningen, leefbaarheid in wijken en sociale koop.
- Zo mogelijk worden leegstaande gebouwen getransformeerd naar woningen.
- Toekomstbestendig waterbeheer met scheiding van riool- en regenwater, aandacht voor 'droge voeten' binnen de bebouwde kom en het gebruik van open water (in plaats van kraanwater) voor bluswerkzaamheden.
- De gemeente zorgt bij uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen dat in de grondprijs een reservering zit om een financiële buffer te creëren om bestaande bedrijfsterreinen te revitaliseren/herontwikkelen.

3.3. Mobiliteit

Waar staat de ChristenUnie voor?

Mobiliteit brengt mensen bij elkaar en is essentieel om samen te kunnen leven en werken. Mobiliteit is bewegingsvrijheid, maar de ChristenUnie wil dat de groeiende mobiliteit niet teveel ten koste gaat van onze leefomgeving. We kiezen daarom voor verduurzaming van de mobiliteit, vermijden van overbodig verkeer, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoerssoorten: auto, openbaar vervoer en fiets bij het personenvervoer en scheep- en binnenvaart, spoor en weg bij het goederenvervoer. De lokale overheid heeft de verantwoordelijkheid (samen met de provincie en het Rijk) voor een goed niveau van infrastructuur, zodat burgers economische, sociale en culturele activiteiten kunnen ontplooiën en bedrijven hun werk kunnen doen. Niet alleen de overheid maar ook de burgers hebben een grote verantwoordelijkheid om bewust met mobiliteit om te gaan.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Fiets

De fiets vormt een uitermate belangrijk vervoermiddel voor de korte-afstandsmobiliteit. Fietsen is goedkoop, gezond en vrijwel niet milieubelastend.

De jeugd onder de zestien jaar is er zonder meer op aangewezen en voor schoolbezoek is er dan ook vaak sprake van grote fietsstromen. Ook voor woon-werkverkeer op korte afstand wordt veel gebruikgemaakt van de fiets. Nu fietsen met (elektrische) trapondersteuning in een snel tempo de markt veroveren, zijn er veel mensen die de fiets opnieuw ontdekt hebben. Er moet dan ook in elke gemeente een fietsbeleid op papier staan, dat actief wordt uitgevoerd en gemonitord en waarvoor een apart budget is binnen de begroting.

Concrete voorstellen

- Fietsroutes binnen de gemeente worden zo veel mogelijk van het overige verkeer gescheiden.
- Realiseer vrij liggende fietspaden en zogeheten fietsstraten waar de auto 'te gast' is.
- Fietspaden worden uitgevoerd in rood asfalt voor een goed fietscomfort.
- In de centra, bij de stations en bushaltes en bij 'attractiepunten' zijn voldoende mogelijkheden voor fietsparkeren, bij voorkeur in de vorm van bewaakte stallingen.
- De ChristenUnie bevordert de aanwezigheid van oplaadpunten voor elektrische fietsen.
- De gemeente kan horeca het predicaat 'fietscafé' geven.
- Bedrijven en toeristische trekpleisters worden met goed openbaar vervoer en fietspaden ontsloten.
- Bij nieuwbouwwijken en herstructureringen wordt gezorgd voor een goede infrastructuur voor fietsen, zodat het fietsen wordt bevorderd en automobiliteit wordt teruggedrongen.
- Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Deze worden zoveel mogelijk verwijderd.
- Er wordt een fiets-klachtenmeldpunt ingesteld.

Voetgangers

- Binnen de bebouwde kom is op doorstromingswegen steeds sprake van een trottoir aan beide zijden van de weg en voldoende veilige oversteekplaatsen.
- Verhoogd liggende trottoirs zijn voorzien van op- en afritbanden voor rolstoelen, kinderwagen e.d.
- In woonwijken worden bij voorkeur 30 kilometer-zones aangelegd.
- Verkeerslichten zijn zo afgesteld dat alle voetgangers voldoende tijd hebben om over te steken.

Openbaar vervoer

De gemeente niet verantwoordelijk voor het openbaar vervoer (OV). Toch moeten de mogelijkheden om invloed uit te oefenen niet worden onderschat. De gemeente stelt zich proactief op richting die overheden die verantwoordelijk zijn voor het openbaar vervoer. Hierbij gaat het ook over het railvervoer.

De gemeente is een directe medespeler als het om het faciliteren van de openbaar vervoersfaciliteiten gaat:

- Zo nodig worden verkeersmaatregelen genomen om de doorstroming van het openbaar vervoer te bevorderen. Denk hierbij onder andere aan vrij liggende busbanen en groene zones bij verkeerslichten.
- De bereikbaarheid van openbare voorzieningen, zoals ziekenhuizen, zorgcentra en scholen wordt bevorderd.
- De gemeente zet zich (in samenwerking met het bedrijfsleven) in voor 'bedrijvenbussen': bussen die tijdens de spits van en naar bedrijventerreinen rijden.
- Bushaltes zijn toegankelijk voor ouderen en gehandicapten.
- De informatievoorziening van het openbaar vervoer wordt verbeterd.
- Het openbaar vervoer wordt gepromoot: bijvoorbeeld door informatie op stadsplattegronden, in de stadsgids, op de site van de gemeente etc.
- Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, Wmo vervoer etc.).
- De veiligheid in het openbaar vervoer (en bij haltes/stations) heeft veel prioriteit.
- Bij OV-opstappunten zijn voldoende parkeerplaatsen en bewaakte fietsenstallingen.
- Inwoners worden betrokken bij besluiten over het openbaar vervoer in hun regio, bijvoorbeeld over tijden en routes.

Automobiliteit

Een goede autobereikbaarheid in het landelijke gebied is van belang voor bewoners en voor de meeste bedrijven, die voor aan- en afvoer van goederen en voor de personeelsvoorziening autoverkeer nodig hebben.

Dit neemt niet weg dat verbetering van het openbaar vervoer, ook in het landelijk gebied, blijvend aandacht dient te hebben.

In de stad zelf zijn er goede alternatieven beschikbaar in de vorm van bus en fiets. Het terugdringen van de automobiliteit is daar een belangrijk thema. Automobilitieit-reductieplannen worden met betrokken partijen (overheid, kantoren/bedrijven, OV-maatschappijen) opgesteld en uitgevoerd. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij ontwikkelingen in de regio vanuit Twente Mobiel of andere gemeente (I-Zone project in Enschede).

Parkeren

In de gemeente Almelo is het parkeerbeleid herzien. Belangrijke onderwerpen daarbij zijn voldoende parkeerplaatsen en de hoogte van parkeergelden. Van belang voor de ChristenUnie is in ieder geval:

- Betaald parkeren is soms nodig, maar het mag geen melkkoe zijn voor de gemeente.
- Parkeerboetes worden verlaagd. Deze zijn te hoog in relatie tot het 'vergrijp'.
- Bij (het bouwen van) parkeergarages is (sociale) veiligheid een belangrijk item.
- De gemeente zet zich ervoor in dat bij alle parkeergarages betaald kan worden met de OV-chipkaart en zet hiervoor met de OV-bedrijven een pilot op.
- Het aantal parkeerplaatsen voor deelauto's wordt uitgebreid.
- In de Binnenstad moet het principe gelden dat parkeren op de openbare weg (voor het gemak, dicht bij de winkel) duurder is dan in de parkeergarage.

Verkeersveiligheid

De impact van ongevallen kan zeer groot zijn. Het aantal verkeersslachtoffers (doden en ernstig gewonden) is in Nederland relatief laag, maar het kan zeker nog beter. De ChristenUnie zet in op minimaal 50 procent minder verkeersdoden- en gewonden in 2024 ten opzichte van 2014.

Concrete voorstellen

- Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen.
- De gemeente beschikt over een verkeersveiligheidsplan met concrete uitwerkingen.
- Snel en langzaam verkeer wordt gescheiden.
- Landbouwverkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden van fietsverkeer.
- De ChristenUnie vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Het wegwerken van de onderhoudsachterstand van bruggen en viaducten heeft prioriteit. Hierop wordt niet zodanig bezuinigd dat het de verkeersveiligheid raakt.
- De gemeente werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen.
- De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel (www.verkeersveiligheidslabel.nl)
- Overtreding van de verkeersregels binnen de bebouwde kom wordt stevig aangepakt, door de politie of door bijzondere opsporingsambtenaren (BOA's).
- Bij aanvoer van bouwmaterialen en grondstoffen voor grote projecten wordt waar mogelijk het Twentekanaal benut.

3.4. Energie, klimaat en milieu

Waar staat de ChristenUnie voor?

Wij geloven dat we de aarde hebben gekregen en dat we er zuinig op moeten zijn. Daar varen we allemaal wel bij, net als toekomstige generaties. Steeds meer burgers zijn zelf heel actief bezig met het werken aan een beter milieu. Mensen wekken duurzame energie op en scheiden hun huisvuil. Wij willen dat de gemeente deze initiatieven ondersteunt en stimuleert. Ondertussen heeft de gemeente ook de taak om zelf ambities te hebben om te werken aan een beter milieu.

Afvalvrije stad

Iedere dag produceren we afval. In dat afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. Beter kunnen we afval zien als grondstof. We moeten naar een circulaire economie. Als afval goed gescheiden wordt ingezameld, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik en kan de afvalstoffenheffing naar beneden.

Groene stad

Het is belangrijk om te weten waar ons eten vandaan komt. Stadslandbouw is daar een goed idee voor. Het verlevendigt de stad, brengt onze voedselproductie dicht bij huis en maakt de openbare ruimte groener en leefbaarder. De gemeente geeft aan welke gronden er geschikt zijn om (tijdelijk) een stadsakker te beginnen. De groene longen van Almelo zijn een tevens een aangewezen plek voor kleinschalige, biologische voedselproductie.

Energieke stad

Het wordt steeds eenvoudiger om zelf energie op te wekken. Als steeds meer mensen zonne-energie gaan opwekken, neemt het gebruik van fossiele brandstof af. De gemeente stimuleert mensen om zelf zonnecellen te plaatsen.

De gemeente doet alles om zelf zo min mogelijk energie te gebruiken en zoveel mogelijk energie op te wekken. Denk aan duurzame straatverlichting, elektrische auto's, zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen etc.

Onze stad

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte maar dat kan ook heel goed door bewoners gedaan worden. Als de bewoners het zelf doen, wordt de kwaliteit van het groen hoger en de wijk leuker. De wijk wordt beter onderhouden als bewoners zelf het groen onderhouden en het versterkt de sociale samenhang.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Klimaat en energie

- We zetten in op een energietransitie: van fossiele naar duurzame brandstoffen, zoals zonne-energie en windenergie.
- Duurzaamheid pakt de ChristenUnie integraal aan: het onderwerp wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen.
- De gemeente stelt een klimaatactieplan op met aandacht voor innovatieve ontwikkelingen.

ChristenUnie

- In de verkeers- en vervoersplannen wordt CO2-emissiereductie integraal opgenomen. Daarbij wordt aandacht besteed aan alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer.
- De ChristenUnie stimuleert initiatieven van woningeigenaren, buurten en andere verenigingen/stichtingen ten aanzien van de aanschaf van energiebesparende producten. Hierbij valt te denken aan zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen, isolatie, windenergie of groene daken, bijvoorbeeld door duurzaamheidsleningen.
- Er is sprake van uniforme en actuele energievoorschriften in de te verstrekken milieuvergunningen en een adequaat handhavingsbeleid.
- Vogelvriendelijk bouwen wordt gestimuleerd.
- Samen met LTO of regionale of lokale agrarische organisaties wordt onderzocht op welke wijze agrarische ondernemers kunnen bijdragen aan een beter klimaat door de vermindering van uitstoot broeikasgassen, CO2-reductie of gebruik, duurzame energiebronnen etc.
- Energiebesparing door winkels wordt gestimuleerd (bijvoorbeeld gesloten toegangsdeuren).
- Afval wordt bij de bron gescheiden. Dit leidt tot lagere lasten voor de burger en afval wordt gebruikt als grondstof.
- Om dorpen en steden klimaatproof te maken, zal de gemeente samen met bijvoorbeeld het waterschap een waterplan opstellen en/of uitvoeren.
- Er wordt voorkomen dat de afvoer van regenwater via het riool gaat, ook bij bestaande woningen. Zo mogelijk wordt een gescheiden systeem aangelegd. Voldoende ruimte voor het bergen van water bij hevige neerslag is van groot belang om wateroverlast te voorkomen.
- Er komen meer laadpunten voor elektrische auto's.
- De productie en verkoop van streekproducten wordt gestimuleerd.
- Duurzaamheidscorporaties van inwoners en/of bedrijven worden aangemoedigd.

Afvalinzameling

- Zwerfvuil en de hondenpoepvervuiling worden aangepakt door mensen daadwerkelijk te beboeten bij overtredingen.
- Er zijn voldoende (ondergrondse) containers voor onder meer glas, kleding, kunststoffen, papier en waar mogelijk ook sap- en melkpakken en blik.

Stimuleren

- Educatie en voorlichting aan kinderen (en hun ouders) over het belang van natuur en landbouw is belangrijk.
- Er wordt gewerkt aan bewustwording van milieugegedrag bij kinderen en volwassenen en ondernemers.
- Bij het geven van voorlichting op basis- en middelbare scholen kunnen vrijwilligers worden ingezet. Ook speciale activiteiten zoals de Nationale Boomfeestdag kunnen in samenwerking met bijvoorbeeld scholen worden georganiseerd (zie ivn.nl).
- Er wordt meegedaan aan landelijke dagen rond afval, zwerfvuil, compost etc. (Nederland Schoon, Opzoomeren, Duurzaamheidsweek e.d.) (<http://www.afvalonline.nl/agenda>).

ChristenUnie

- Burgers ontvangen subsidie om bij reconstructies van tuinen infiltratiekratten in de grond te plaatsen. Hiermee wordt het hemelwater, daar waar het valt, vastgehouden en langzaam in de bodem opgenomen.
- Bij het inzamelen van oud papier hebben vanouds kerken, verenigingen en instellingen een grote rol gespeeld. Deze rol kan versterkt worden, ook als de gemeente papiercontainers invoert.

Het goede voorbeeld geven

- De eigen gemeentelijke organisatie wordt doorgelicht op energiezuinigheid.
- Bij bestaande gemeentelijke gebouwen streeft de gemeente naar een minimale energiebesparing van 2% per jaar en 40% opwekking en/of inkoop van duurzame energie.
- De leveringscontracten met energiebedrijven zijn gebaseerd op 100% duurzame energie.
- In de komende raadsperiode wordt het gemeentelijke inkoopbeleid 100% duurzaam en zijn bij offerteaanvragen en aanbestedingen duurzaamheidcriteria opgenomen.
- Mogelijkheden om het stroomverbruik lokaal op te wekken, worden gebruikt.
- Er zijn steeds meer en betere elektrische auto's. De gemeente geeft het goede voorbeeld door ook zelf gebruik te maken van elektrische auto's.
- Bij verlichting in de openbare ruimte worden moderne technieken toegepast (o.a. LED-verlichting). Door het gebruik van LED-verlichting kan er 30 tot 40% energie bespaard worden.
- De ChristenUnie gaat voor een zuiniger en schoner eigen wagenpark (toepassen van roetfilters en/of gebruik van alternatieve brandstoffen).
- Het afschaffen van de kapvergunning voor niet-monumentale bomen is wenselijk voor inwoners en bedrijven. De gemeente werkt daarbij met een lijst van beschermde/monumentale bomen. Een herplantplicht is daarbij belangrijk.
- Goede regels vragen om goede handhaving, zoals bijvoorbeeld de milieuregels. De gemeente zoekt daarbij stevige samenwerking en afstemming met provincie, waterschap en justitie.

Onze visie op Almelo in 2018

Bent u benieuwd hoe Almelo er uit ziet in 2018?

Dit is onze visie.

Een betrouwbaar Almeloos gemeentebestuur:

- Stimuleert burgers om zelf verantwoordelijkheden op te pakken.
- Vertrouwt haar burgers en organisaties en geeft hun initiatieven de ruimte.
- Begeleidt en ondersteunt vrijwilligerswerk en initiatieven van burgers.
- Hanteert een bestuursstijl van “verbinden” waarin samenwerking wordt gezocht met maatschappelijke organisaties en burgers.
- Beschermt burgers ervoor om in drugs, drank, gokken of prostitutie zichzelf, hun vrijheid en waardigheid kwijt te raken.
- Voert een actief handhavingsbeleid.
- Gaat zorgvuldig om met gemeenschapsgeld, beperkt de risico's en heeft een jaarlijks sluitende begroting.

In een gezonde Almeloze samenleving:

- Doet iedereen (blijvend) mee op een manier die past bij zijn/haar mogelijkheden.
- Hebben mensen met een beperking geen extra kosten.
- Zijn we zuinig op vrijwilligers en is er een ruim budget voor mantelzorgondersteuning.
- Is er keuzevrijheid om zorg en educatie te verkrijgen die past bij de persoonlijke situatie en levensovertuiging.
- Werkt de gemeente intensief samen met ‘vindplaatsen van armoede’ (Voedselbank, Boodschappenmand, SchuldHulpMaatje, EZRA Foudation, Stichting Present en kerken).
- Belanden er geen er asielzoekers tussen wal en schip.
- Investeert de gemeente in het versterken van de eigen kracht van mensen en hun sociale netwerk.

Voor duurzaam werken, wonen en leven in Almelo:

- Zijn er minder regels, meer ruimte en meer kansen voor ondernemers.
- Worden kleine ondernemers beschermd tegen de koopzondag.
- Is er een bruisend centrum met een hoge bevolkingsdichtheid en behoud van beeldbepalende en historische gebouwen.
- Is landbouw de “drager” van het buitengebied en de groene longen van de stad.
- Wordt er duurzaam en energieneutraal gebouwd en geeft de overheid het goede voorbeeld.
- Krijgen fiets en openbaar vervoer prioriteit.
- Is er toekomstbestendig waterbeheer waarbij wordt voorkomen dat de afvoer van regenwater via het riool gaat.

ChristenUnie

Spreekt dit u aan? Stem dan op de **ChristenUnie**.

Kijk voor meer informatie op onze website <http://almelo.christenunie.nl/> of facebook pagina <https://www.facebook.com/christenuniealmelo> of vraag de gratis folder aan.

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met Wouter Teeuw, 06-2091 7481

Kandidatenlijst

De kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen 2014 zijn:

1. Wouter Teeuw
2. Michiel van Heek
3. Tiny Sturing
4. Reijer Copier
5. Hendrik Jan Teekens
6. Eddie van der Laan
7. Marten Bosscha
8. Jouke Elsinga
9. Gerda de Vries
10. Sietze Hoekstra
11. Nina Simonian
12. Jacob Dogger
13. Peter Kralt
14. Jan Zijp
15. Annet ter Maat
16. Jan Santman
17. Rijk Lubberts
18. Freek Nijhof
19. Jan Veenstra